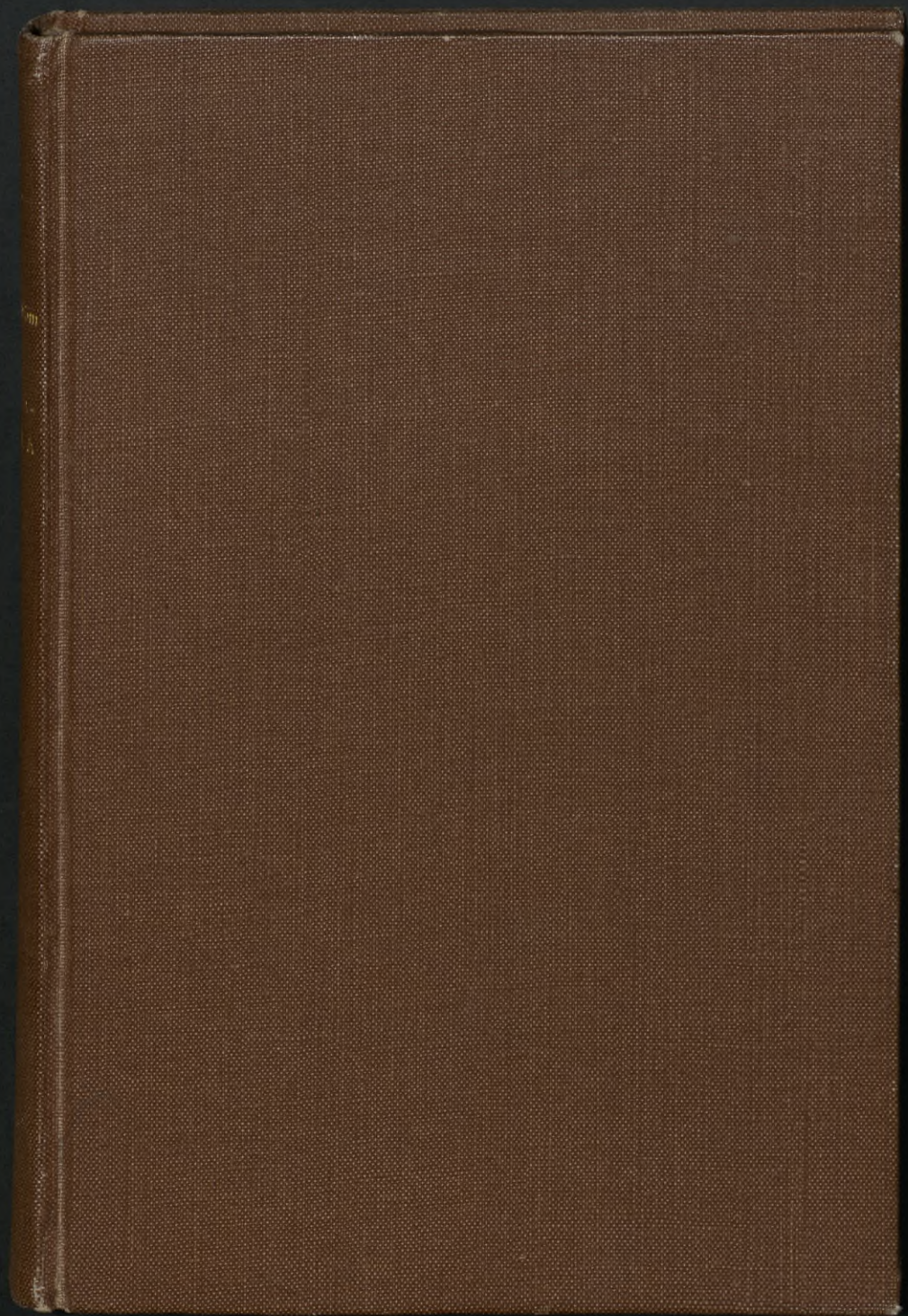

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

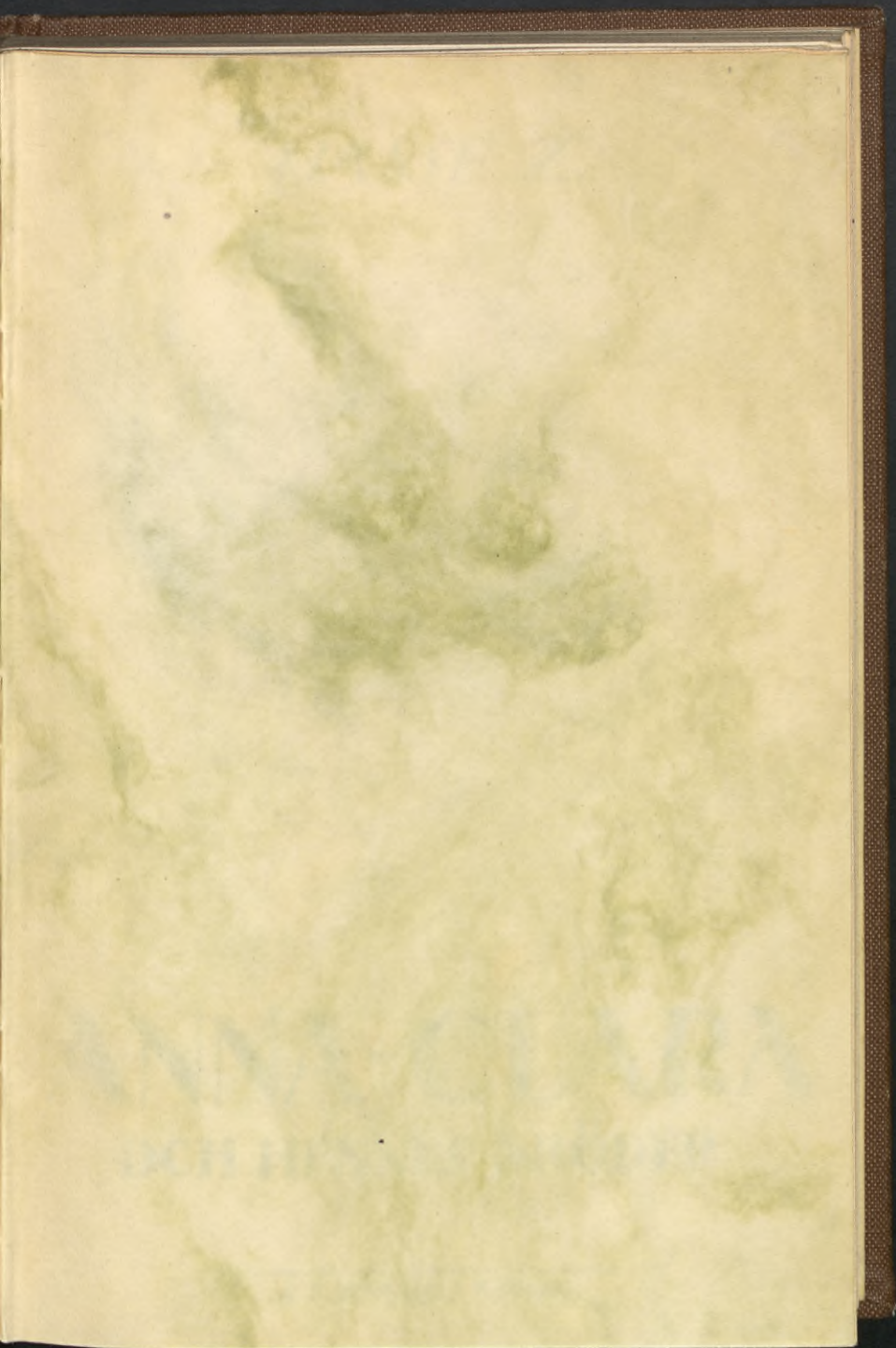

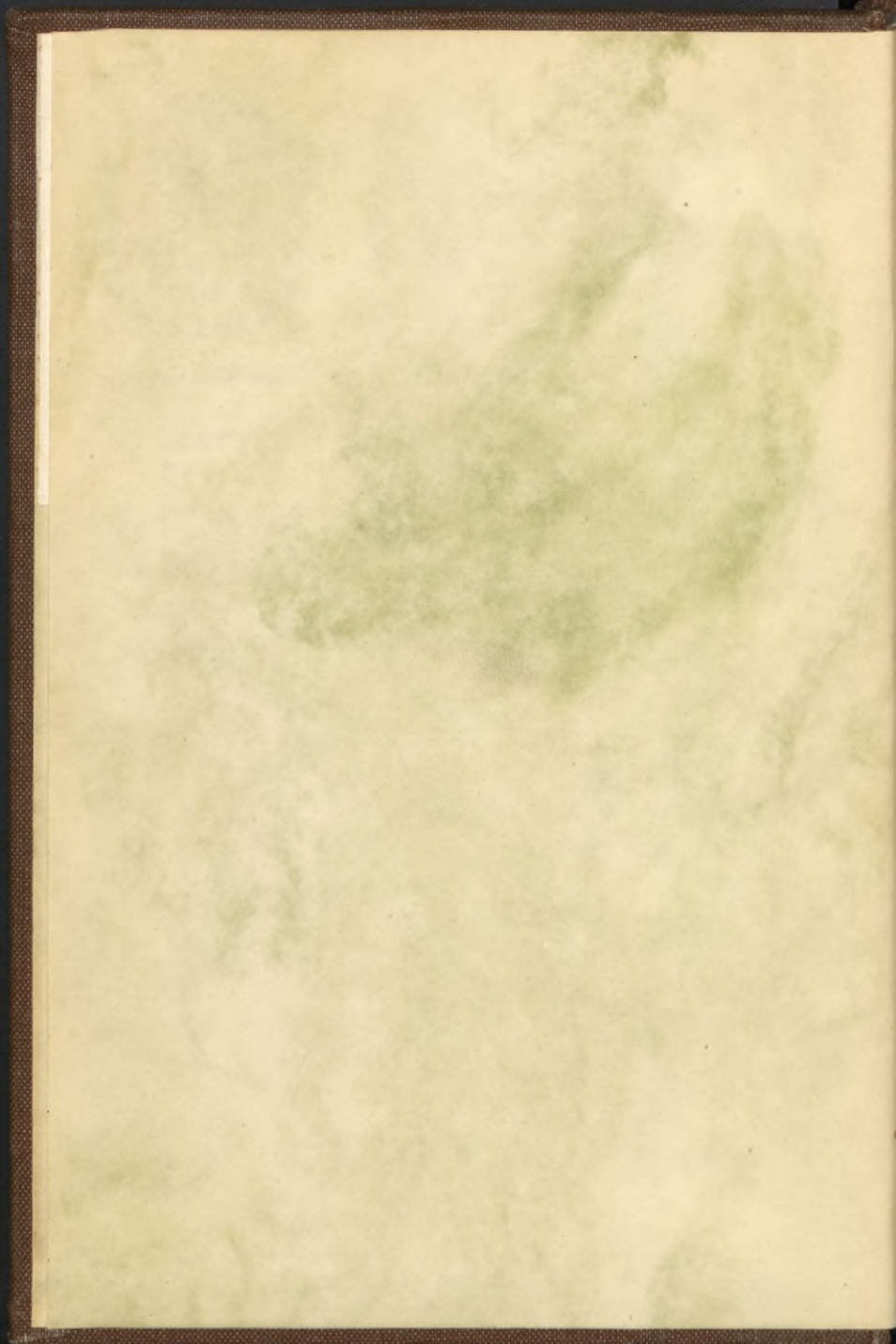

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

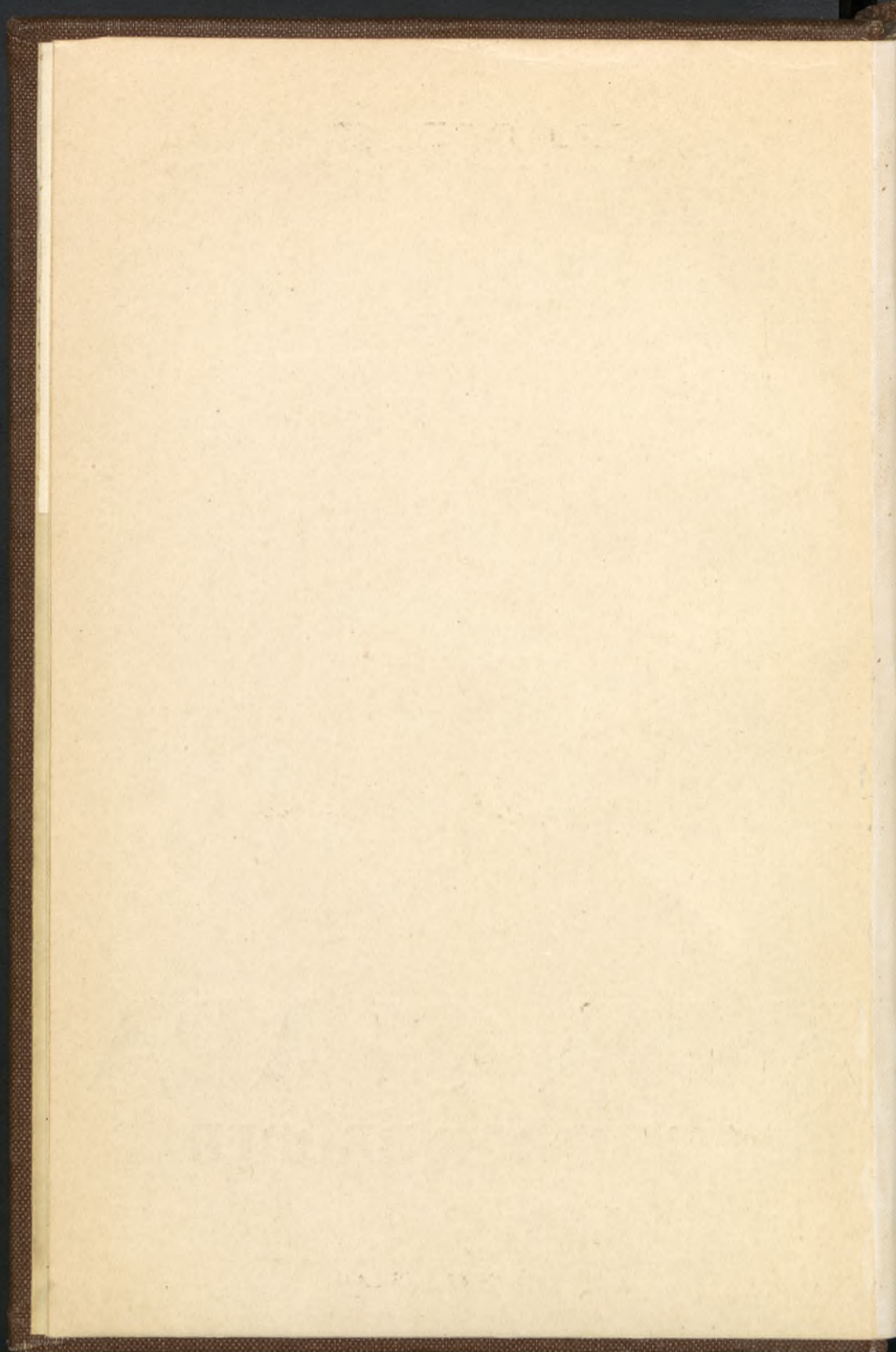
Ann. Kl. (Kl.) *J. d. d. d.* *R. T.*
88

HASSE Z.

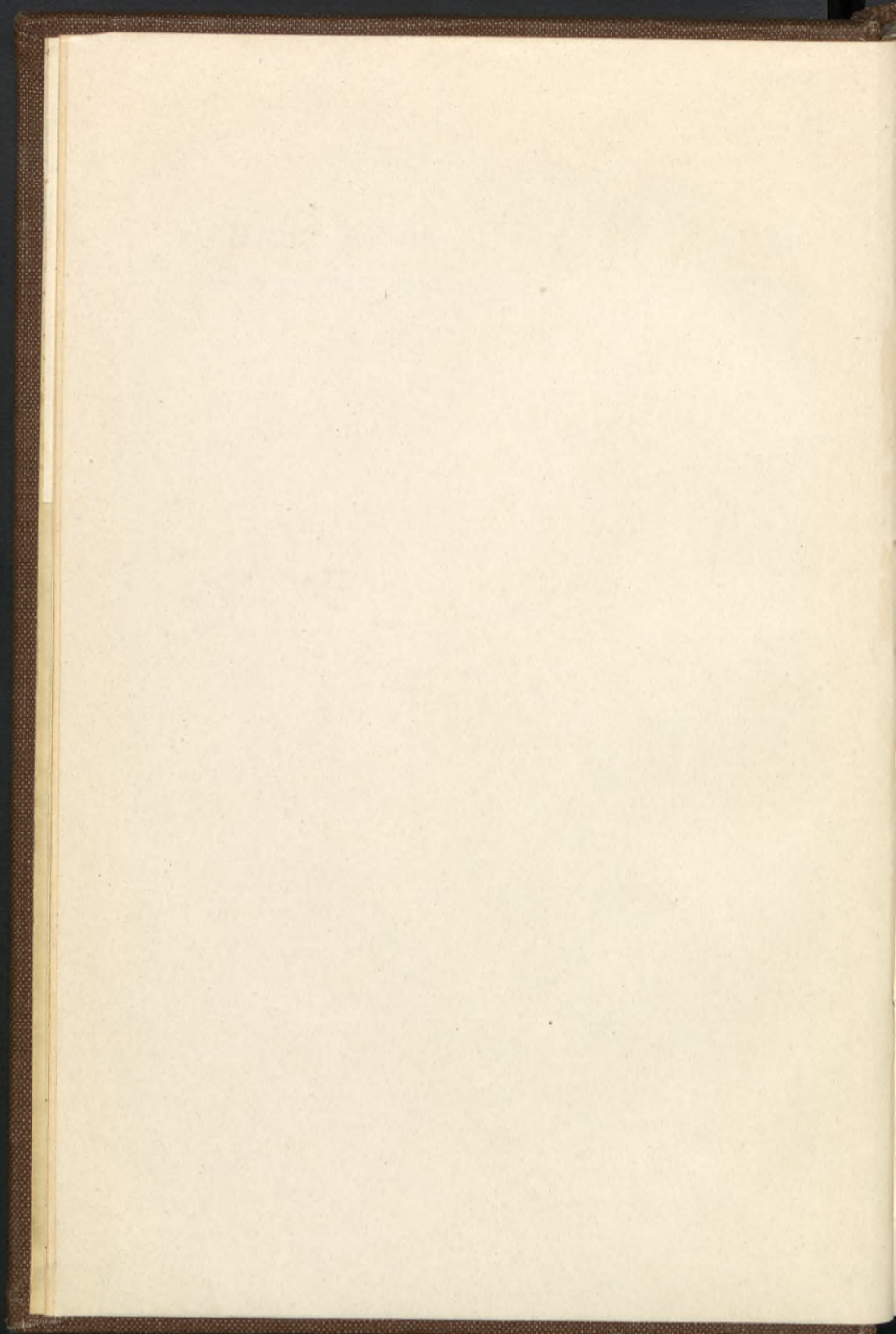

ANNA-CLARA
OCH HENNES BRÖDER

ALB. BONNIERS FÖRLAG.

ANNA-CLARA
OCH HENNES BRÖDER

ANNA-CLARA

OCH HENNES BRÖDER

EN BOK OM BARN

AV

HASSE Z. *(e. t. v. s. t. m.)*

STOCKHOLM * ALBERT BONNIERS FÖRLAG

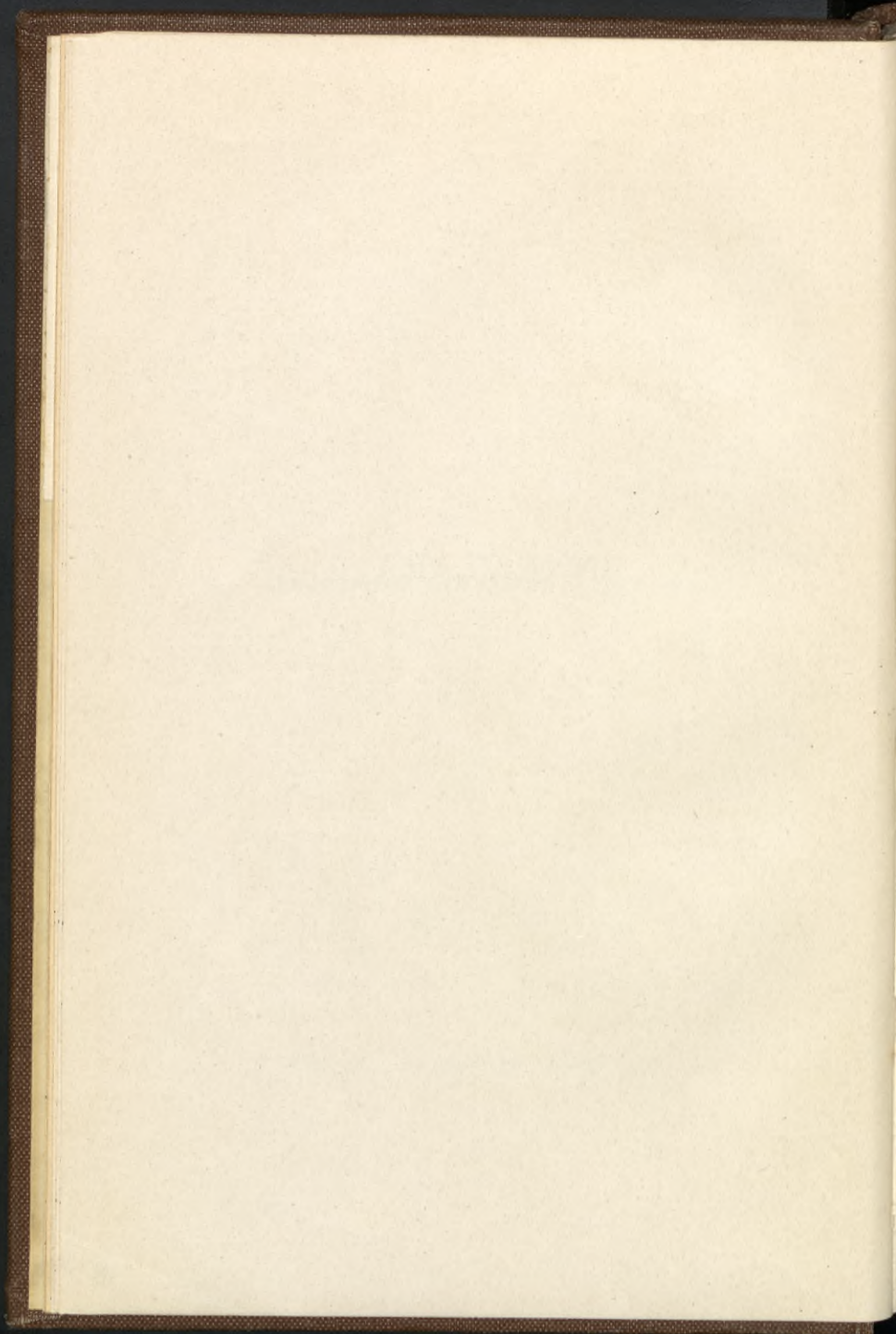

Omslagsteckning och vinjetter av Eigil Schwab.

STOCKHOLM. ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1917

ANNA-CLARA

OM ANNA-CLARAS FÖDELSE.

Anna-Clara kom sist av tre. Och hennes moder blev mycket glad då hon äntligen kom. Hennes fader blev också mycket glad, men han visade det icke fullt så mycket, ty han var en man.

Anna-Clara föddes en söndag, mitt i vintern, en mörk och tråkig februarisöndag, så tung och dyster som endast en vintersöndag i en stad kan vara.

Gatorna lågo öde och tomma, ty människorna ville inte gå ut i detta råa väder.

Då klockan blev fem, gick Anna-Claras moder och fader för att äta middag på en restaurang. Icke därför att de brukade göra det, utan därför att två av deras vänner, som också voro gifta och leddes om söndagarna, bett dem om sällskap. Människor som varit gifta några år, ha ofta mycket svårt att vara ensamma.

På restaurangen var det inte mycket folk. Anna-Claras föräldrar hade valt denna lokal just därför. De visste att de skulle få vara ensamma med sina vänner.

Och så blev det en festmiddag denna döda tråkiga söndag. Detta trots att ingen hade menat det. Det var den femte gästen som ordnade om alltsammans och vände en enkel tråkig söndagsmiddag till något helt annat än vad man tänkt från början. Den femte gästen var Anna-Clara. Hon kom inte till början av middagen — men så var hon ju heller inte bjuden, så hon visste ju inte om att hon skulle passa tiden. Hon kom till fågeln.

Hennes moder reste sig och sade:

— Jag tror...

Och sedan hände en hel mängd i flygande fläng. Telefon — en bil — och en man som stod ensam kvar på trottoaren, barhuvad, titande efter vagnen som försvann.

Anna-Claras moder ville vara ensam då hon mötte sitt barn.

Mannen gick tillbaka till vännerna. Han såg sig omkring. Det var som han aldrig förut sett detta rum. Där hängde en vaktmästare mot en vägg och där satt en kassörska vid en pulpet. De sågo trötta och döda ut.

I detta ögonblick kanske —

Han sprang ut i vestibulen. Någon ringt? Hör efter noga!

Där kom en gammal man in i matsalen. Han satte sig vid ett fönsterbord och såg på matsedeln med den trötthet i blick och min som ofta man finner hos de gamla uteätarna.

En vaktmästare kom rusande från vestibulen. Anna-Claras fader såg honom komma och sprang emot honom.

Telefonens mikrofon låg på ett litet bord avlyftad från apparaten. Mannen som kallats, tog luren i sin hand, såg på den och tänkte: ett ord är nyckeln, till liv eller död.

Han hörde sin egen röst och så i sitt öra en annans, som sade:

— Tänk det var en flicka!

Han släppte luren och sprang upp för trappan till matsalen. Scenen var ny mot nyss. Vaktmästaren vid sin vägg såg glad ut, fröken vid pulpeten smålog och den gamle uteätaren gjorde en gest som ville han säga: Sitt ned unge man och dela en flaska vin med mig!

Visste de vad som hänt?

Han stannade framför vännerna och ropade högt:

— Nu har hon kommit — Anna-Clara! Hon hälsar så mycket!

Han kände det som han plötsligt fått lust att skåla med hela lokalen, med vaktmästaren vid väggen, med fröken vid pulpeten och med den gamle uteätaren — men han gjorde det inte, ty han var en behärskad man.

— — —

De hade somnat då han kom. Han smög sig fram och såg på dem. Modern låg med händerna knäppta som till bön. Han såg på henne och med en glimt av avund tänkte han:

Så lycklig har jag aldrig sett henne.

Och Anna-Clara —

Han kom ut. Emanuel, som var åtta år, stod i dörren. Hans ögon lyste av tusen nyfikna frågor.

— Är det sant, sade han, att hon är oppnäst?

— Ja, sade fadern, det är sant!

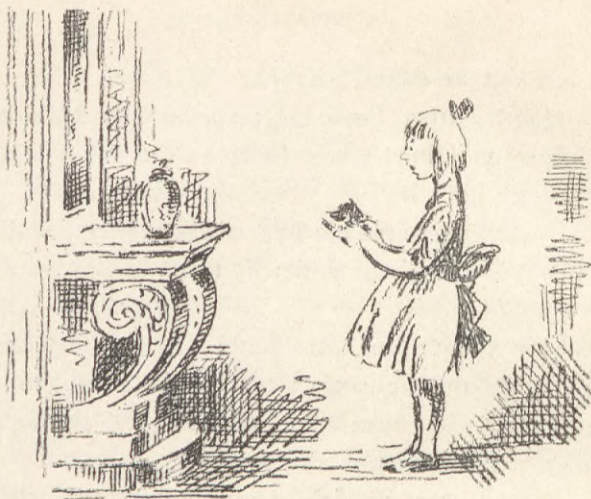
— — —

Han låg vaken och tänkte. Så sprang han plötsligt upp ur sängen och in till Emanuel.

— Jag ville bara veta, sade han, om du hade något emot, att hon var oppnäst.

— Nej, för all del, svarade Emanuel, som alltid varit så viktig, för mej får det vara hur som helst med den näsan, jag tyckte bara att det var så skojigt.

Det gamla daluret slog 12 korta snabba slag. Därute stod vinternatten mörk och tung. Men ingen katt jamade, ty man var ännu bara i februari.

RELIGION.

Då Anna-Clara var sju år och gick i första förberedande klassen kom hon en dag och begärde en psalmbok.

— Hur så, sade jag.

— Därför att Gunvor har en i morgonbön som hon är så mallig över.

— Det är möjligt, svarade jag, men jag har inte hört, att så små flickor behöva psalmbok.

— Men Gunvor har en.

Alltså gick jag för att köpa en psalmbok.

Det finns många olika psalmböcker. Små, vackra böcker med mjuka skinnband och guldkanter på bladen och så stora böcker med enkla rediga bokstäver. Jag bestämde mig för en sådan, ty den var billigast och barn böra tidigt vänja sig vid sparsamhet, framför allt i allvarliga ting.

Jag skrev Anna-Claras namn i psalmboken och gav henne den efter middagen. Hon blev nästan lika glad som då hon fick sin första boll. Hon tog boken och sade:

— Den är precis likadan som den Gunvor har. Varpå hon gick in för sig själv och stängde dörren.

Jag satt en stund och tänkte över fallet, tills jag — må gentlemännens alla helgon förlåta mig! — gick fram till dörren och kikade genom nyckelhålet.

Där stod Anna-Clara mitt i rummet framför den stora spegeln. Psalmboken höll hon uppslagen framför sig och med sin falska röst sjöng

hon ur boken. Då och då tittade hon i spegeln för att se hur hon gjorde sig. Ibland satte hon hårrosetten rätt och ibland var det ett veck på kjolen som inte låg som det skulle.

Jag öppnade dörren och steg in.

— Min kära Anna-Clara, sade jag, en psalmbok är en mycket allvarligare sak än vad du föreställer dig. För att sjunga ur en psalmbok behöver man ingen repetition framför en spegel. Det passar sig inte alls. En psalmbok är ingenting att kokettera med. Då du kommer högre upp i skolan kommer din lärarinna att berätta dig vad en psalmbok egentligen är.

Anna-Clara satt tyst och allvarlig. Så såg hon mig rätt i ansiktet och sade i en bestämd ton:

— Jag vill bara säga dig en sak: man går inte in i ett stängt rum utan att knacka först!

Jag tror inte att Anna-Clara är mogen för de religiösa frågorna.

KAJSA.

Nu är det sagorna. Först alla dem om trollen. Om Bim-bam-bo som är så stor och så lång att han kan titta över de högsta träen och se ned på andra sidan om stora berg och skogar. Han har så stora fötter att hela hus och trädgårdar försvinna mellan hans tår. Akta dig för honom när han kommer gående.

Och så är det det lilla trollet, som bara är fult och springer omkring och stjälar små barn och stoppar ned dem i en säck och bär hem dem till sin fru, som är ännu fulare och som kokar de små barnen i en stor gryta. Det vill säga, det vill hon gärna göra, men barnen bli alltid räddade i sista minuten, ty annars sover Anna-Clara så oroligt.

Men så är det Kajsa. Det är något alldeles särskilt med henne. Hon är inte något troll utan en liten flicka och hon föddes en kväll, då Anna-Clara hade mässlingen. Febern var rätt hög, så att vi vågade oss inte på Bim-bam-bo eller det lilla fula trollet, som springer omkring och tar små barn.

— Nu skall jag berätta för dig om en liten flicka.

— Vad heter hon?

— Hon heter Kajsa.

— Hur mycket år är hon?

— Hon är 5 år som du.

— Var bor hon?

— Vänta skall du få höra.

Kajsa bor på landet i ett litet hus som

hennes pappa rår om. Hon har en bror, som heter Olle, och han är 7 år.

— Har hon några dockor?

— Hon har tre dockor och så en liten babydocka, alldeles som du. Och så har hon ett dockskåp och en liten vagn för dockorna att åka i. Och kälke har hon på vintern. Och hennes mamma hjälper henne att sy dockkläderna —

Det blir ingen saga om Kajsa. Ty det händer henne ingenting märkvärdigt. Men sedan Kajsa kom till, äro trollen alldeles bannlysta. Vi glömma dem alldeles.

Mitt på dagen händer det att Anna-Clara kommer och viskar i mitt öra: — I kväll — K a j s a !

Ty Kajsa är en hemlighet mellan oss. Emanuel vet inte om henne och inte heller Karl-Olof. Hon lever för oss om kvällarna, då det blir tyst och sömnen gläntar på dörren. Ja, det händer ibland att Anna-Clara drömmer om henne.

Kajsa firar sin födelsedag och sin namnsdag och hennes små väninnor, som vi också känna, äro hos henne och leka med dockorna och Olle försöker spela dem alla möjliga spratt, men då får han smörj av Kajsas pappa. Ty pojkar ska inte vara elaka mot små flickor.

Men så en kväll händer något. Anna-Clara säger plötsligt:

— Vad är existera för något?

— Existera — varför frågar du det?

— Jo, för i dag talade jag om för Emanuel alltihop om Kajsa och då sa han: hon existerar inte. Vad mente han med det?

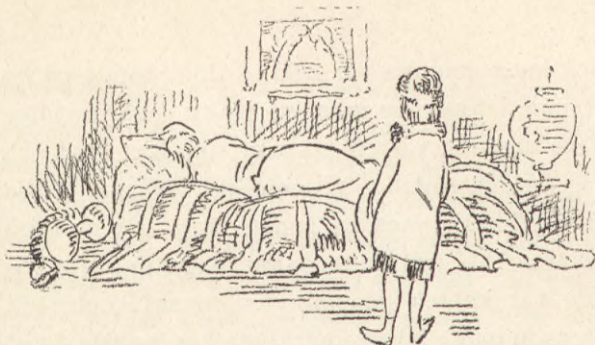
— Emanuel är dum, säger jag, han pratar så mycket, som han inte förstår.

Anna-Clara är tyst, men hon tänker. Dagen därpå, då jag börjar tala om Kajsa, säger hon:

— Jag bryr mig inte om henne mer, för hon existerar inte — hon finns inte!

Stackars Kajsa. Så gick det med henne. En flicka som inte existerar, kan man inte tala om.

Vi ha återgått till det stora trollet Bim-bambo som är så stor att han kan titta över de högsta skogar och berg. Hans existens har Emanuel ännu inte vågat förneka.

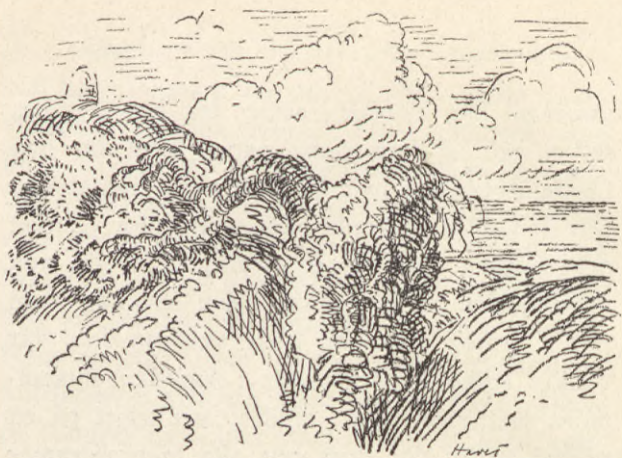

ANNA-CLARA BERÄTTAR OM ETT FILMDRAMA SOM HON SETT.

— Jag har varit på bio med Sten för han har haft mässlingen och hans mamma bjöd mej för han har badat så nu är han bra — ä mamma hemma? — och så gick vi på Karla för de ä nära och där var ett filmdrama fast de var inget kärleksdrama för de var för barn — ä mamma hemma? — och de va om en pojke som bara var femton år men som utmärkte sig för stor karaktäringförmåga för de stod på programmet

och hans mamma var död så dom bodde på en station i Amerika med ett plank omkring men hans mamma var ett porträtt som han stod och såg på och andades så underligt för hans pappa ville gifta sig med en annan tant — ä mamma hemma? — och hans pappa hade uniform för han var kapten på stationen innanför planket. Stens mamma köpte knäckkola hos Agusta Jansson innan vi gick på bion. Och så hade pojken en trumpet som han blåste i och så kom indianerna och anföll stationen och sköt genom planket så att dom som var innanför föll omkull och dog och då var pojkens pappa borta och pojken tog och grävde ett hål under planket och så kröp han ut med sin nya mamma och gömde henne i en grotta med gräs omkring men när de blev paus sa jag till Sten ä de säkert att du ä bra från mässlingen nu och då flög en gumma opp som satt framför och skrek har dom barn me mässling på biografer — ä mamma hemma? — och sen tog pojken en häst och red i väg utanför planket och började blåsa i trumpeten så att indianerna trodde att soldaterna skulle komma och då blev dom rädda och red i väg men pojken som räddade alle-

sammans blev skjuten i armen fast han blev bra sedan och så kom hans pappa hem för han hörde trumpeteten och då flydde alla indianerna och dom blev så glada allihop innanför planket och pojken fick en ny trumpet av sin nya mamma och så blåste han i den fast han hade ont i armen men han hade uniform som var vådligt stilig för det hände i Amerika alltsammans fast Sten sa att alltihop var gjort på en gård i Berlin där dom gör alla biografdramer fast det står att dom spelar i Amerika — ä mamma hemma? — men inte tror jag att gumman fick mässlingen fast hon satt framför oss. Äldre människor ä så underliga —

HAVET.

En morgon medan hela huset sover, står min dotter utanför stugan och lyssnar till ett ljud, som hon aldrig hört förut. Det är icke blåsten, icke någon fågel och heller icke någon motor som dunkar.

Då jag kommer ut på förstubron för att gå till hamnen och båtarna, kommer hon emot mig och säger:

— Vad är det som hörs så underligt?

Jag lyssnar och så svarar jag:

— Det är ju havet. Vinden är sydlig, då hörs det hit. Det är dyningen.

— Vad är havet för något?

— Havet är det stora, stora vattnet på andra sidan ön. Det är så stort att man inte ser slutet på det. Det går ända till Ryssland!

— Kan man gå till havet?

— Ja visst, tvärs igenom skogen. Vi hinna fram och tillbaka före frukost. Kom!

Och så gå vi till havet. Mycket förväntansfulla. Vägen går först förbi gruvorna, som äro fyllda med vatten och som skrämma oss med sina kala mörka väggar och sina svarta blanka ödlor som kila i det gröna vattnet. Så gå vi genom skogen, en smal stig, hal och glatt, över stenar och blanka hällar. Och så äro vi vid stranden, vid havet. En hel vinter har gått sedan jag sist stod här och med alla sinnen förnimmer jag det oändligas underbara makt. Det är som att andas på nytt efter många, långa månaders fångsel och tryck.

— Detta är det stora vida havet, säger jag till min dotter, där hon står med händerna på ryggen och kisar mot solen,

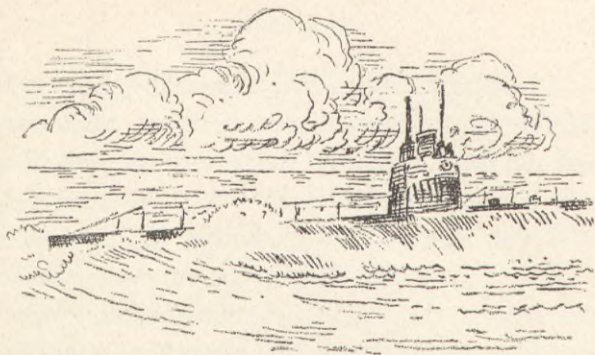
Det blir tyst ett ögonblick och så svarar hon:

— Det var väl ingenting.

Och så vänder hon föraktfullt ryggen åt det stora, underbara, mäktiga havet.

— — —

Vi gå tysta hemåt över klippor och hållar, på smala stigar över hala barr, men jag vågar inte vända mig och se på det stackars havet. Jag har liksom en känsla av att det försvunnit och sjunkit ned i jordens innandömen, i skam och blygsel över en liten kvinnas hårda dom.

DELFINEN.

En morgon kommer Anna-Clara springande uppför backen. Hon springer inte på vägen, hon kommer mitt i gräset bland blommorna och timotejen. Jag ser på långt håll att det har hänt något, något mycket märkvärdigt, som måste berättas.

Hon är mycket upprörd, då hon kommer fram. Alldeles röd i ansiktet av ansträngning. Och ögonen lysa.

— Vad har hänt? säger jag. Är det en orm eller en tjur?

— Nej, säger Anna-Clara, inte alls, utan två riktiga sjöofficerare med uniform, såna där som de stora flickorna dansa med på Sossitén kom och talade vid mej.

— Nej, så märkvärdigt, tänk. Vad sa dom?

— Först såg jag att det låg en stor pansarbåt alldeles vid Tallholmen och han hade inte varit där förut, åtminstone var han inte här i går och så stod jag just och frågte Olle om han hade fått någon ål för han metar ål för de fick vaktmästarn på hotellet häromdan, en riktig ål som han sålde för två och femti och då kommer en barkass med sjömän som rodde och i aktern satt dom där officerarna på en svart duk och dom styrde med ett styre som såg så konstigt ut alldeles som en stolsrygg och så gick dom i land och kom rakt fram till mej och den ena gjorde honnör så här och frågade hur gammal jag var och vad jag hette och de sa jag och då skratta dom och bad mej hälsa pappa.

— Tackar, sade jag, vad hette herrarna?

— Det sa dom inte, men det var alldeles riktiga officerare med uniform.

Denna sommar hade Anna-Clara bestämt att

hon skulle gifta sig med en tandläkare. Hon hade hört att de förtjänade så mycket pengar och tiderna äro ju så dåliga. Men en dag ändrade hon tycke och sade:

— När jag blir stor ska jag gifta mej med en sån där.

En sån där var en sjöofficer. Det låg ingenting nedsättande i benämningen, det var bara en sorts förkortning.

— Varför just en sjöofficer sade vi, av ett visst intresse för en blivande måg.

— Därför att dom ä så snälla.

Jag tänkte: om tio år säger hon: därför att de äro så stiliga. En liten flicka vill ha en god man. En stor flicka vill ha en stilig man.

En dag blev Anna-Clara riktigt bekant med en sjöofficer. Han var kapten på en u-båt. Och det var något! Han var så förfärligt snäll och han visste precis hur man skulle hantera en liten flicka.

Anna-Clara fick vara med om något så underbart, som att komma ombord på u-båtens moderfartyg — hon undrade ett tag om den stora båten var riktig mamma till den lilla. Hon fick titta på allting som fanns ombord och en

morgon, då hela ön sov, var hon med ute på fjärden i en motorbåt och fick se på hur u-båten dök. Först gick det så sakta, men så, med ett, spolade vågorna över däckets och man såg bara ett smalt rör som stack upp och så försvann även det. Anna-Clara började frysa och hon blev rädd. Hon ställde sig upp i båten och såg ut över vattnet. Hennes vän, kaptenen, var borta. Tänk om han aldrig kom upp mer!

Sjön gick hög och motorbåten dök mellan vågorna. Men det gjorde ingenting — sådant var Anna-Clara van vid. Det var bara i början det kändes litet underligt i maggropen. Sjön stänkte i stora klara droppar över ansiktet, det var lustigt. Men inunder vattnet, därnere med u-båten...

Någon ropar:

— Se! Och alla peka utåt vattnet. Där är han igen i vattenläge.

Anna-Clara far hem. Det är ännu tidigt på morgonen och uppe i land blåser det inte så mycket som på sjön. Det är varmt och vackert men ändå är det icke en vanlig dag. Morgonens stora äventyr bor ännu i hennes hjärta.

En dag får Anna-Clara ett långt brev från

kaptenen på u-båten. Det är ett vackert och roligt brev och hon läser det många gånger. Och tänk, inne i brevet ligger en present, ett svart mössband och på det står i guld: Delfinen. Det är ett sådant band som Anna-Clara önskat sig så länge. Ett riktigt mössband, inte ett sådant där som man köper i affärerna och som det bara står Kungl. Flottan på. Det kan ju vara vad som helst. Anna-Clara känner ingen flicka som har ett band med Delfinen på. Hon måste ha mössan var dag, när hon kommer till staden. Hon måste ha den i skolan.

— — —

Anna-Clara är med på den stora bjudningen. Hon var inte bjuden, men då vi drucko kaffet stod hon utanför trädgården med händerna på ryggen och tittade och undrade över vad stora människor egentligen ha för sig på sina stora bjudningar. Och så fick den snälla värdinnan se henne och så togs hon in och blev mottagen som en riktig gäst som bara hade kommit litet för sent. Hon satt på trappan till verandan och såg och lyssnade med alla sina ögon och öron. Vad herrarna voro glada och röda och

så de skrattade, nästan åt allt vad de sade. Hon förstod inte vad de talade om, ända tills att den unge doktorn sade något som kom henne att lyssna ännu mera spänt än förut. Doktorn sade:

— En sak har roat mig här på ön — bland mycket annat, för all del — och det är de unga damernas hattar, de små vita segelhattarna. Förr i tiden bar riddaren sin dams färger i sin fjäderbuske, nu är det tvärtom — har den unga kvinnan någon god vän vid flottan så bär hon hans båtnamn på sin hatt. Här finns en ung käck fru — över hennes vackra panna lyser Tapperheten i eldskrift, här gå unga flickor med Äran och Manligheten och Fylgia om sina vackra lockar och häromdagen mötte jag i en barnvagn en liten flicka som förskräckte mig, ty mitt i huvudet på henne stod plötsligt utan föregående varning: Clas Fleming.

Allt det där är mycket vackert, men för mig har det något av adress. Tänk oss att vi droge ut konsekvenserna (Anna-Clara undrade vad det var som skulle dras ut) och att en ung dam, som hade en vän i en affär, gick med en hatt på vilken stod i guldskrift: Karl August

Perssons Garn- och Vävnadshandel
eller t. ex. Oskar Johanssons Kött-,
Korv- och Fläskhandel.

Man skrattade och tyckte att doktorn var en
rolig karl. Men Anna-Clara föll i tankar, och
då vi gingo hem sent på kvällen stannade hon i
mörkret mitt på vägen och sade:

— Jag vill veta en sak.

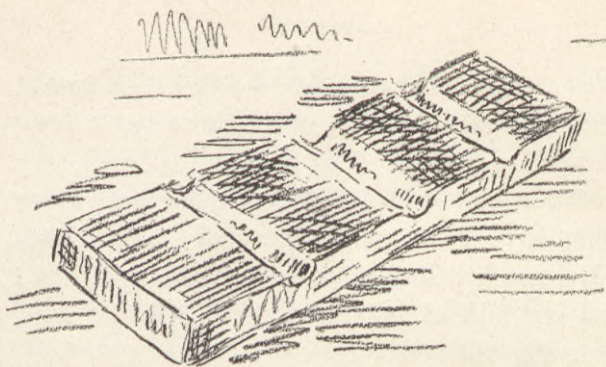
— Vilken sak?

— Jag vill veta om det finns någon fläsk-
handlare som heter Delfin?

— Inte som jag vet — hur så?

Anna-Clara svarar inte, men jag förstår hen-
nes oro och jag stillar den.

Hela sommaren bär hon Delfinens band på
sin mössa och då hösten kommer, lägger hon
det i en ask och skriver på locket med stor och
tydlig stil: Mitt vackra band som jag
fick av den snälle kaptenen och sjö-
officeren sommaren 1917.

CHOKLADKAKAN.

En dag på hösten. Luften är hög och klar och himlen blå.

— I dag reser jag till landet, säger jag till Anna-Clara. Det kan inte hjälpas. Jag måste se hur det står till i skogen och vid havet en sådan här dag. Jag reser med båten på morgonen och jag är framme på middagen. Om du inte skulle gå i skolan kunde du följa med.

Anna-Clara ser tankfull ut och så säger hon:

— Det är en sak som jag har på landet, som jag glömde då vi flyttade in. Tag hem den åt mig.

— Så, vad är nu det?

— Jo, på översta hyllan i allra minsta garderoben ligger en chokladkaka, jag vill ha den.

— Du skall få den. Jag skall hämta den. Det gläder mig att ha ett ärende, då jag kommer ut. Det gör ett gott intryck på mig själv. Jag skall hämta chokladkakan.

Så går färden och allt är sig likt, blott vackrare än på sommaren. Det är liv i vattnet och luften, vinden blåser friskt och stora seglare stryka fram över fjärdarna. I villorna är det tyst och stilla och badhotellen äro tillbom-made.

Solen går i moln och det blir kallt.

— Låt oss sitta i salongen och prata och ljuga för varann.

Han har bott i skärgården i 30 år. Han vet och kan allt om människor och ställen. Han berättar just så som jag vill det, lugnt och stilla utan att själv märka poängen och det

karaktäristiska i en historia. Han överlåter godhetsfullt den saken åt mig.

Vinden friskar i och sjön börjar gå hög. Båten rullar och snart är däckets tomt. Genom salongens ruta ser jag vatten och himmel mötas, för att i nästa sekund åter gå isär. Glasen skallra på brickan och min vän håller med ena handen i soffan för balansens skull.

— Ser du kobben längst därute, säger han, norr om fyren. Där ligger en stuga. Jag har bott där en hel vinter, levat som en bland dem, i mörker och kyla. Jag längtar inte dit igen, men ändå ångrar jag inte min tid där. Där bor en gammal fiskare, en karl som livet kramat, utan att få kol på. Jag reser ut för den gubben. Han har skrivit och bett mej komma. Låt oss segla dit tillsammans!

— — —

Nu har jag varit på Storön och sett att allt var sig likt. Löven hade gulnat och det var tyst på ängen. Där låg en tennisboll kastad som en smutsig snöboll. Badhuset var stängt och inga båtar vid bryggan. Människorna hade tagit sommaren med sig och rest.

Vi seglade till kobben, min vän och jag, och

våta och kalla gingo vi i land. Den gamle fiskaren satt i mörkret, vi förde lampor med oss och mat och dryck och tobak till gamla pipor. Där gick kvällen i trygghet och värme, med havet vräkande mot klippor och skär.

— — —

Ångbåten går hem nästa dag på kvällen. Och klockan är tio då vi nå min port i staden.

— Farväl, säger jag, till min vän. Och tack för i år. Nu går en vinter — om den går — och sedan fångar oss våren i skären igen!

Vi skiljas och jag letar efter nyckeln till porten. Då, med ett, står en liten sak rätt upp och ned i min hjärna: Anna-Claras chokladkaka!

Jag har glömt att hämta chokladkakan på översta hyllan i allra minsta garderoben!

Jag ser henne sitta däruppe i sin vita säng och bara vänta.

Vad angår henne alla mina äventyr, vad rör henne all höstens granna färg över himmel och jord. Hon skall ha sin chokladkaka! Jag har rest ut för att hämta en chokladkaka och jag skall ha den med mig, då jag kommer hem! Allt annat är av intet värde.

Jag går ut på gatan och jag går runt kvarteret. Någon utväg måste finnas!

Att vänta och gå upp när hon somnat? Hon somnar inte. Och i alla händelser vaknar hon före mig i morgon bittida.

Att gå upp helt frankt och djärvt och säga: jag har glömt chokladkakan! Här har du en krona i stället! Det går inte. Det är inte pengar den här gången. Det är en enda, en bestämd chokladkaka hon skall ha.

Jag stannar och funderar. Mitt framför mig på gatan står en poliskonstapel. Jag känner honom, han är en hygglig karl. Han har gått på detta pass i många år. Jag skall anförtro mig åt honom!

Konstapeln får min historia. Han förstår mycket väl hur saken ligger och han säger:

— Man måste alltid hålla sina löften till barn. De äro så noga med det. Jag har själv en liten flicka, så jag vet hur det är. Jag ser ingen annan råd än att redaktören går och lägger sig på ett hotell och sedan i morgon köper en chokladkaka.

Jag funderar och svarar:

— Det går inte. Jag vet inte vilket märke

det är på kakan som ligger på översta hyllan i minsta garderoben. Jag vet inte vad det är för fabrikat. Jag kan inte vara med om ett bedrägeri!

— Då vet jag ingen råd, säger konstapeln. Och så går han ifrån mig och lämnar mig ensam i mörkret mitt på gatan.

Men jag går hem och jag tänker:

Här är ett tillfälle för Slumpen och Försynen att visa vad de kunna. Nu få vi se hur det går!

Anna-Clara är vaken då jag kommer. Naturligtvis. Hon sitter rätt upp i sängen och nickar vänligt.

— God afton, säger jag. Nu är man hemma igen! Det är skönt att komma in i ljus och värme från mörkret därute. Men det var vackert bland skären. Ni kan inte tänka er så vackert — jag talar fort och snabbt och byter hastigt ämnen för att få bort den fördömda chokladkakan som svävar över våra huvuden.

— Men det gick hög sjö på fjärden. Och bladen hade gulnat i backen upp till villan. Men alarna stodo gröna. Det är märkvärdigt vad alar äro gröna länge på hösten. Jag vet

inga trån som äro gröna så länge om hösten som alarna. Eken är inte grön så länge och inte lönnen heller. De vissna fort, mycket fort...

— Jag tycker du pratar så mycket, säger Anna-Clara. Och så kommer det: Fick du tag i chokladkakan?

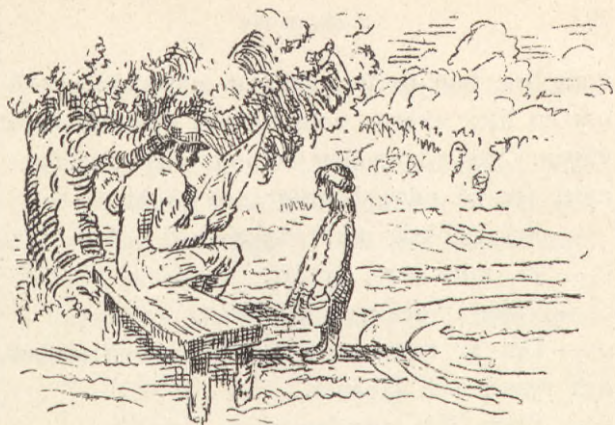
— Chokladkakan, säger jag, den ja! Jo visst! Och så vänder jag på huvudet för att se på något annat. Då hör jag ett fnitter. Anna-Clara har plötsligt krupit ner under täcket och ligger där och bara skrattar.

Jag rycker av henne täcket och säger:

— Unge! Vad skrattar du åt?!

— Jag skrattar åt — att — du har — en chokladkaka — när det — aldrig — har legat — någon — chokladkaka — på — översta hyllan i minsta garderoben — för det var bara — som jag hitta på!

Då släppte jag täcket och gick in för mig själv och tänkte över den evigt unga frågan: varför skola vi män, hur gamla vi än bli, låta lura oss av kvinnor, hur unga de än äro?

EN FRÅGA.

(UNDER KRIGET 1914.)

Om morgnarna går jag ut i skogen med min lilla dotter. Hon leker i en sandhög med en hink och en spade, hon gör grottor och fästningar, och jag sitter bredvid på ett säte och läser min morgontidning om allt det underbara som händer ute i världen. Ibland tala vi vid

varandra, min dotter och jag, om sanden och om en liten ekorre, som då och då kilar över vägen. Men så en dag kommer hon på något nytt, ser på mig allvarligt och säger:

— Är det krig nu, pappa?

— Ja, mitt barn, tyvärr.

— Vilka är det som krigar?

— Det är tyskar och fransmän och serber och ryssar och japaner.

— Kriga inte engelsmännen också?

— Jo, de äro med.

— Varför sa inte pappa det?

Man får inte glömma något för barn. De äro noga.

— Varför krigar dom?

— Jag tror att det är för att dom inte tycker om varandra.

— Varför tycker dom inte om varandra?

— Det var en stilig grotta du har gjort.

— Varför tycker dom inte om varandra?

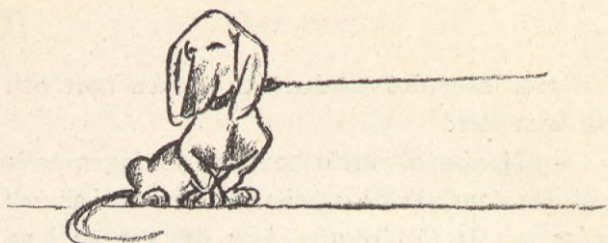
— Jag vet inte — det kanske är därför att dom bor för nära varandra.

— På landet bodde vi nära Malmströms och Fröbergs men inte krigade vi med dom. Säj!

Paus. Så lades spaden och hinken bort och så kom det:

— Säj, pappa, varför kommer det ingen polis och tar dom när dom håller på och bråkar och slåss så där förfärligt? Finns det kanske inga poliser i utlandet?

I detsamma kilade ekorren över sandhögen.
Gudi vare tack och lov!

MIN DOTTERS FÖRLOVNINGAR.

Då min dotter var fyra år, steg Leonard in i hennes liv. Man skulle kunna säga att han kom direkt från gatan. De möttes första gången på trottoaren utanför huset. Min dotter hade ett rött rullband. Hon grep ett fast tag i det, ty hon var övertygad om att den främmande pojken skulle ta det ifrån henne. Hon kände nämligen endast sina bröder.

Men den främmande pojken tog icke rullbandet. Han såg på det och så sade han, i det han lyfte sin vita mössa:

— Jag heter Leonard. Det var ett mycket vackert rullband du har. Det är målat i en

sådan vacker färg. Även jag skulle gärna vilja hava ett sådant vackert rullband.

Min dotter gapade. Så hade hon aldrig hört någon pojke tala. Så talade icke ens riktigt stora människor. Och så vacker han var! Och så fina kläder! Min dotter såg på sin klänning. Där var en stor fläck mitt på magen. Att hon skulle ta den på sig i dag! Så räckte hon Leonard rullbandet och sade:

— Vill du rulla runt kvarteret? Det är ingen konst! Det går så lätt.

Tio minuter senare kom min dotter rusande in till mig och sade:

— Jag har träffat en ny pojke! Han heter Leonard! Han talar så fint! Jag har förlovat mig med honom! Jag ska få en ring av honom som jag ska ha om söndagarna! Vi ä riktigt förlovade!

Vi gillade min dotters val. Leonard var en väluppfostrad gosse. Jag har aldrig träffat någon som talat så grammatikaliskt som han. Man fick riktigt vara på sin vakt då han var hemma. Pojkarna, som voro dubbelt så gamla, vågade icke öppna munnen då han var när-

varande. Han spred en allvarlig och betänksam stämning över familjen så fort han kom.

Min dotters och Leonards förlovning varade i fjorton dagar. Min dotter bar ring två söndagar. På torsdagen förlovade hon sig med Sten.

— Vad nu, sade jag, är det slut med Leonard?

— Han är så tråkig, sade min dotter. Och så är han inte elegant!

— Elegant!! Vem har lärt dig sådana ord?

— Får jag inte säga de? Ä de ett svärord??

— Närpå! Små barn använda inte sådana ord.

— Men tant Paula sa häromdan: du ä riktigt elegant! De ä sant att hon sa de!

Vi tyckte inte att Sten var elegant. Men han var söt och snäll och lät sin nya fästmö leka med alla sina leksaker. De voro mycket lyckliga, men på tjugonde dagen av deras förlovning slogs förbindelsen upp. Det var min dotter som gjorde det och man kan säga att hon gjorde det ordentligt.

De lekte i rummet intill. Jag hörde dem tala, högt och ivrigt, och så slogs dörren upp och

min dotter kom in. Hon såg allvarligt förargad ut och sade i mycket bestämd ton:

— Pappa! Var ä boxhandskarna??

— Vad ska du med dem?

— Jag ska klå upp Sten! Var ä dom?!

— Dom ligger i ekskåpet.

Hon fick fram handskarna och jag hjälpte henne att knyta till dem om handlederna. Det var stora, ordentliga boxhandskar — samma modell som Jack Johnson använder.

Så flög hon i väg och jag hörde hur förlovnigen slogs upp. Jag gick efter. Sten låg uppkrupen i soffhörnet och min dotter bankade på honom med de stora handskarna. Han var nog ridderlig att inte slå igen.

— Vad är detta för spektakel, sade jag. Varför slår du Sten, som är så snäll? Vad har han gjort?

— Han säger att deras tax är lika fin som våran Chapman, men jag säger att deras tax är ingen äkta tax, för han har inget spader äss under svansen!

— Det har han visst, sade Sten.

— Han har inget spader äss! Han

har inget spader äss! Han har inget spader äss!

Så slogs den förlovningen upp.

En tid därefter flyttade min dotter till landet och där förlovade hon sig med herr Frenssen. Herr Frenssen var en ung tysk som bodde i stugan bredvid. Han lekte med min dotter och en dag kom hon och anförtrorde mig:

— Nu ska jag förlova mig med herr Frenssen!

— Herr Frenssen, sade jag, är minst tjugufem år äldre än du. Kan det vara riktigt förståndigt.

— Jag ska förlova mig med honom för han ä så snäll!

— Jaså. Jag skall tala med herr Frenssen.

Så gick jag över till den unge tysken. Han satt vid sitt morgonte, men tog emot mig mycket vänligt.

— Herr Frenssen, sade jag, min dotter har berättat, att hon förlovat sig med er. Kan ni försörja en hustru? Vad har ni att bjuda henne?

Herr Frenssen såg på mig mycket allvarligt och så sade han:

— Jag icke ferstå. Jag varit så litet i Sverige, jag icke friat till svensk flicka. Jag hava en fästemo i Tyskland. —

Jag gick in till min dotter och sade henne vilken usel person hon kastat sin kärlek på. Jag sade henne att han var förlovad förut, i Tyskland. Att man icke fick vara förlovad med mer än en i taget, att den tyska flickan skulle bli mycket ledsen om hon fick veta att han var förlovad även här. Ingenting tog.

Min dotter svarade:

— Det gör ingenting att herr Frensen är förlovad förut! För hon ä ju i Tyskland!

Då tog jag min hatt och käpp och lämnade alltsammans.

Ungdomen har en så underlig moral nu för tiden!

CLARA.

Min dotter, som är 5 och $\frac{1}{2}$ år — det är mycket viktigt med $\frac{1}{2}$ — har ett litet barn. Någon tycker kanske att detta är väl tidigt, och man blir kanske förskräckt, då man får höra, att min dotter fick det lilla barnet redan då hon var 3 år.

Naturligtvis är det icke något riktigt barn. Det är en docka och hon heter Clara. Hon kom på julafton och hon var mycket fin. Hon

hade sidenklänning och blå ögon och porslins-huvud och riktigt hår, som kunde kmmas.

Då Clara var 2 år, hände något sorgligt. Hon tappade håret. Då min dotter kammade henne en söndagsmorgon — det var mycket viktigt, att Clara kammades på söndagen — tappade hon håret. Alltsammans satt på kammen och min dotter gav till ett skrik, så att alla i huset lämnade sina sysslor och sade:

— Vad är det?

Lovisa, som stod i köket och stekte abborrar, tappade en stor smörklick på golvet, min dotters moder, som såg efter att Lovisa stekte abborrarna, blev mycket förskräckt och själv sprang jag in och ropade som alla de andra:

— Vad är det??

— Man kan se in i huvet på Clara! skrek min dotter. Man kan se rakt in i huvet!

Och det kunde man. Huvudet var alldeles tomt, det vackra, blonda håret hade dolt ett stort, svart hål.

— Så förfärligt, sade jag. Och så tog jag bort håret från kammen och sade:

— Jag skall gumma fast alltsammans med

syndetikon, så blir hon som förut. Var inte ledsen!

— Hon blir aldrig som förut, grät min dotter.

— Jo, precis som förut, sade jag, alldeles som förut.

— Nej, det blir hon inte, för förut visste jag inte att hon hade ett stort svart hål inuti huvet! Stackars lilla Clara! Nu vet jag ju det!

— Tänk på, sade jag, att det finns riktiga, gamla människor, som också tappa håret. Tänk på morbror Per, han har en vit fläck uppe i huvudet. Och han är lika glad för det.

— Men man kan inte se in i huvet på morbror Per!

— Nej, gudskelov, sade jag. Men tänk på tant Edla, jag skall säga dig en sak, men du får inte berätta det: hennes hår är löst alltsammans! Men du får inte berätta det!

Min dotter blev tyst. Så sade hon:

— Men tant Edla gummar inte fast håret med syndetikon!

— Nej, hon har något annat knep, som vi inte vet, men det är lika löst för det.

Så lagade jag Clara. Hon såg ut precis

söm förut. Och när hon hade torkat, kunde man börja kamma henne igen. Men min dotter gjorde det aldrig. Hon lade undan Clara och lekte aldrig med henne.

Men på julafton, då min dotter var 5 år, kom en farbror åkande i bil. Och han hade med sig ett stort paket och i det paketet låg en ny, stor docka. Det var den finaste docka vi sett och vi sade allesammans, att det var för galet att komma med en så fin present. Men min dotter blev så glad, att hon hoppade och skrek av glädje. Just en sådan docka hade hon alltid önskat sig.

Hon var klädd i en grön sammetsklänning, hon hade svart hår eller nästan svart, och hon kunde sova riktigt. Det vill säga, hon snarkade inte, men hon kunde blunda helt och hållet, när man lade henne ned. Och satte man henne upp, så blev hon aldeles vaken igen.

Min dotter höll henne i sin famn och glömde alla sina andra saker för den fina dockan, hon satte henne i soffhörnet och såg på henne och sade:

— Gissa, vad hon skall heta! Hon skall heta Anne-Marie!

Och då sade vi alla:

— Anne-Marie är ett mycket vackert namn!
Hon skall heta Anne-Marie!

Och så var det som på alla vackra julaftnar. Vi åto gröt och den snälle farbrorn som kommit med Anne-Marie lekte med barnen tills de blevo trötta och började blinka mot alla ljusen och deras moder sade:

— Nu gå vi och lägga oss — i morgon är åter en dag!

Så kommo de i säng, men vi gamla sutto uppe, som man gör på julnatten och pratade och skämtade.

Klockan blev mycket och vår vän gick. Jag öppnade fönstret och tog snö från blecket och kramade en boll och kastade på honom, då han kom ned på gatan. Så ropade vi godnatt åt varandra och allt blev tyst.

Jag gick in i barnkammaren. Min dotter låg i sin lilla säng. Hon hade krupit ned under täcket och sov.

Jag tänkte: Var har hon dockan? Var är Anne-Marie?

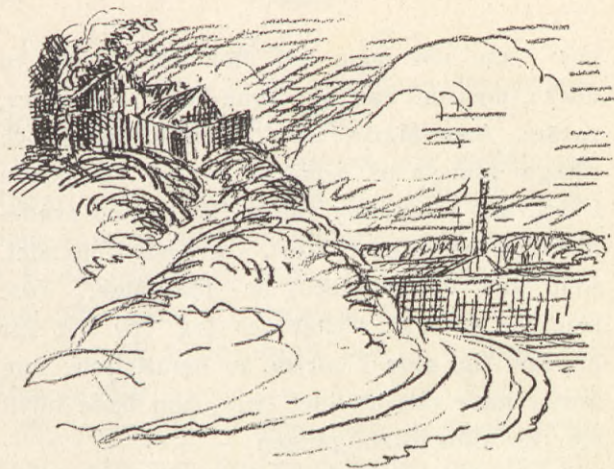
Så lyfte jag sakta på täcket. Hon låg så stilla och sov, som lyckliga glada barn sova

och i sin lilla famn höll hon hårt tryckt en docka, men det var inte Anne-Marie, den stora, vackra Anne-Marie, med grön klänning och riktiga spetsar på ärmarna — det var gamla Clara, den förskjutna gamla Clara, med syndetikon i håret och ett stort, svart hål i huvudet, som min dotter höll i sin lilla famn. Tyst lade jag tillbaka täcket och log. Ty det var ju som jag sade i början av berättelsen: min dotter hade fått ett litet barn, hon hade blivit mor för allra första gången — — —

I salen stod min hustru. Jag nickade åt henne och sade:

— God natt, gamla mormor!

Men hon förstod mig inte alls. Gamla karlar, som ha en liten dotter, äro ofta så besynnerliga.

MIN MODERS HUS.

— Säg, sade min dotter en dag, då hon var trött på att leka, hur var det då du var liten. Vad lekte du med?

— Å, med så mycket. Jag hade en stor, stor gunghäst.

— Hur stor? som en riktig levande häst?

— Nästan som en riktig häst. Och så hade jag tennsoldater. —

— Hur många?

— Jag tror det var flera hundra. Och de sågo ut som om de voro av silver allesammans, så fina voro de. Och så hade jag en stor röd boll. —

— En sparkboll?

— Nej, mycket finare. Den kunde studsas så högt, så här högt. Och så var jag klädd till indian och lekte i skogen. Jag var Buffalo Bill.

— I vilken skog?

— I min moders skog — eller det var ingen skog, det var en park, en stor, stor park, med stora träd och många, många blommor som voro så vackra, så vackra.

— Fick du plocka hur många du ville?

— Ja, så många jag ville! Och där var fruktträd med äpplen och päron. —

— Stora äpplen?

— Ja, så stora och så goda. Och så var där en damm och där lekte jag med små båtar och fiskade riktiga små fiskar och så kunde man ro i en liten båt, en riktig båt.

— Var bodde du?

— Jag bodde i min mors hus. Och det var ett så fint hus.

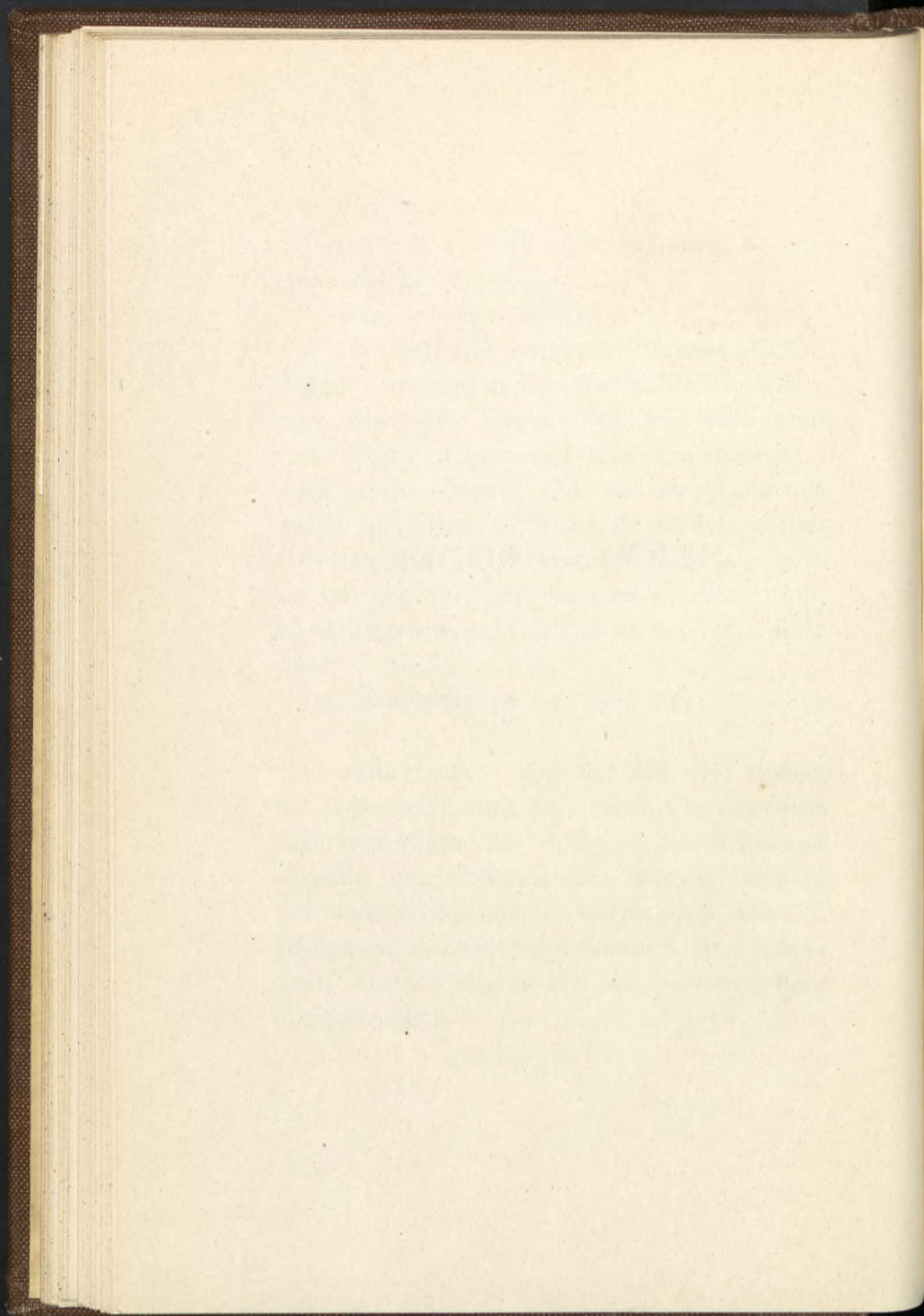
— Lika fint som slottet?

— Lika fint. Där var marmortrappor och ledstänger som sågo ut som guld och stora fönster med glas i alla färger. Där var stora salar med vackra möbler och ljus som strålade i stora vackra lampor. Och där var tjocka fina mattor på golven, så tjocka att det inte hördes när man gick. Och jag fick leka och göra allt vad jag ville. Det var som ett riktigt slott, så vackert och fint. Och över det lyste alltid solen.

Min dotter såg på mig med stora undrande ögon.

Vi sutto tysta... och jag såg min moders hus. Där högt uppe på berget, där nässlorna växte vid vägen, där rusiga män och kvinnor skralade om nätterna, där slaktarehundarna tjöto och skällde, där svordomen var bön och käppen tal, där tårarna torkat och där hjärtana frusit. Där låg min moders hus, på hatets berg i onskans dal.

HENNES BRÖDER

EMANUEL.

Barn är något förtjusande. Jag har ett litet barn som är två och ett halvt år gammalt. Det är förtjusande. Det är en gosse och heter Emanuel, och i söndags for jag med det i elektrisk spårvagn från Djursholm. Vagnen var full av gamla förståndiga människor, som alla smålogo vänligt åt det lilla barnet. Det lilla barnet satt alldeles tyst och såg noگا på alla passagerarna. En i taget och trettio sekunder

åt varje. När vi hunnit till Sveavägen, hade Emanuel upptäckt vagnens tjockaste herre. Han satt längst upp i högra hörnet, och Emanuel blev mycket glad, då han fick se honom. Han såg honom rakt i ögonen och sade högt och tydligt:

— Tjocka farbror!

Det gick ett synnerligen glatt leende genom vagnen och den tjocke herrn blev blodröd i ansiktet. Emanuel såg endast leendet och han fortsatte:

— Farbror mycke tjock! Tjocka farbror!

Leendet som gick genom vagnen blev ännu gladare, men Emanuels moder nöp Emanuel i benet och sade:

— Små gossar ska inte tala högt. Små gossar ska vara tysta. Emanuel blev tyst och den tjocke herrn gav Emanuels moder en blick full av förakt.

Vi voro vid Stocksund, när Emanuel fick se vagnens äldsta dam. Hon satt mitt på bänken och var mycket gammal. Emanuel hade aldrig sett något så gammalt. Han såg på henne

länge, och då han märkte, att hon putsade sin näsa, sade han:

— Gamla tant inte peta näsan!

Nu skrattade hela vagnen — konduktören mest — och Emanuels moder sade:

— Så får Emanuel inte säga! Emanuel skall vara tyst!

Emanuel kunde inte förstå detta. Själv var han förbjuden att peta näsan, varför fick då gamla tant göra det? Få gamla människor göra det, som små gossar inte få göra? Emanuel vände sig till sin fader och sade:

— Emanuel också peta näsan!

— Nej, sade Emanuels fader, det får icke Emanuel göra. Ingen människa får peta näsan. Inte gamla människor heller!

Det blev alldeles tyst och stelt i vagnen, och Emanuels fader fick två vilda blickar från den gamla tanten och Emanuels moder.

Emanuel förstod att stämningen var tryckt. Han ville göra något för att höja den. Han ställde sig upp på soffan, såg ut genom fönstret och sade:

— Ävla väder i da!

Det uppstod en egendomlig rörelse. Ema-

nuels fader och moder blevo i hög grad förlägna och allas blickar sade:

— Detta är en mycket illa uppfostrad gosse. Hans fader och moder äro dåliga människor, som lära sitt barn sådana fula ord. Samtals-tonen i familjen är synnerligen dålig.

Emanuelns moder, som satt vid förtvivlans brant, nöp Emanuel mycket hårt i benet och sade:

— Så får Emanuel aldrig säga! Det är mycket fult!

Passagerarnas blickar sade:

— Det är så dags nu att säga ifrån! Det skulle ni ha gjort hemma!

Emanuelns fader, som såg detta, blev het och sade högt:

— Gossen förstår inte, vad han säger. Någon dålig människa har lärt honom att säga så.

— Det är hans fader som lärt honom! sade alla blickarna.

Fadern vände sig till barnet och sade:

— Emanuel får inte säga ävla väder. Det är mycket fult. Pappa säger aldrig så.

Vagnen var vid Östra stationen. Fadern,

modern och barnet gingo ur, och då Emanuel gick genom vagnen, skrek han högt:

— Inte säja ävla väder! Inte säja ävla väder!
Inte säja ävla väder!

Passagerarna sågo ut genom fönstren och försökte tänka på något annat, men den gamla tanten sade:

— Krökes i tid, det som krokigt skall bli!
Så nu är Emanuel krökt!

S.S.U.H.

Emanuel är 14 år och går på gymnasiet. Han är längre till växten än sin moder och då han blir arg och talar högt hör man att han är i mål-brottet.

Vid den tiden kommer han en dag till mig och säger:

— Kan jag få 75 öre?

— Till vad?

— Till inträdesavgiften i S. S. U. H.

— Är det någon ny idrottsförening?

— Nej, det är Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbund.

Jag sjönk ned i en soffa.

— Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbund. Då jag var så gammal som du hade jag nästan aldrig 75 öre och längtade jag

efter dem så inte var det till Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbund.

— Ja, tiderna förändras, svarade Emanuel allvarligt.

Jag gav honom pengarna och önskade honom lycka i den nya föreningen.

— — —

Det var middag. Min vän, som var min gäst, tog en sup till smörgåsbordet och jag gjorde honom sällskap. Vi skålade som karlar, sågo varandra i ögonen, och kastade ned den förfärliga drycken. Då det var över, mötte jag Emanuels blick. Den sade ingenting särskilt, men över hans huvud såg jag i luften fyra lysande bokstäver: S. S. U. H.

Till desserten drucko vi ett lätt portvin. Anna-Clara kom och viskade:

— Får Karl-Olof och jag litet Muscatelle?

De fingo några droppar i små, små glas. Men Emanuel vägrade och rodnade då jag bjöd honom. Karl-Olof smålog på ett sätt, som gav honom obehaget av ett kok stryk då bröderna litet senare blevo ensamma i barnkammaren.

Efter middagen drucko vi kaffe och min vän drack ett glas punsch.

— Skall du inte ha?

— Nej, svarade jag, ty jag hade just då ingen lust på punsch.

Emanuel hörde det och då min vän gått, kom han till mig och sade:

— Pappa får naturligtvis dricka hur mycket pappa vill. Pappa är ju inte medlem av S. S. U. H.

I detta ögonblick gjorde jag det enda som kunde göras. Jag tog hans hand, tryckte den och sade:

— Tack — t a c k!

En stund senare föll det mig in, att det inte alltid är vi äldre människor, som äro de överlägsna.

KVINNAN.

Det är ännu icke utrett varför bröder alltid slåss och gräla. Många försök ha gjorts att finna anledningen till att just dessa bröder alltid kommo i gräl och vilt slagsmål. I enskilda fall har man funnit orsaken, eller trott sig ha funnit den, då den plötsligt givit rum för en ny och svävande förklaring av det hela.

Under många år började striden redan vid uppstigandet på morgonen och fortsatte under

hela dagen för att kulminera vid sängdags. En morgon hände det att magasinsfrun i kvarterets hörna kom utrusande på gatan, stannade de två bröderna och sade:

— Mina kära gossar, hur står det till i dag? Vad har hänt? Ni slåss ju inte! Ha ni verkligen blivit vänner?

Pojkarna sågo generade ut, och då de kommo utom synhåll för den vänliga frun röko de ihop igen med stärkta krafter efter en kort och pinsam vila.

Karl-Olof är familjens elegante herre. Han ägnar lång tid åt sin toalett. Hans hår är omsorgsfullt benat och kammat samt fullt av stulen kosmetik och hårvatten. Man känner honom komma på långt håll. Den doft han sprider, påminner lätt om en andra klassens rakstuga i en mindre småstad.

I halsduken bär han gärna någon kråsnål och på sommaren har han ofta, framför allt på aftonen, en nyponblomma i blusen. Till denna elegans hör även vita nypressade byxor och en kort käpp som bäres lätt och lekande i högra handen. Så utstyrd går han till societetssalongen där han med stor överlägsenhet

och elegans dansar one-step och boston med de sötaste och finaste flickorna på ön.

Emanuel står i en dörr och flinar.

Astrid är 10 år. Hon har ljust hår, blå ögon och en näsa som är mera pikant än vacker. Hon vill gärna dansa med Karl-Olof och hon möter honom på vägarna så att det ser alldeles tillfälligt ut. Och så skriver hon brev, små lustiga brev som Emanuel hittar och läser upp högt för hela familjen och för alla andra som vilja höra på.

Astrid börjar så småningom besvära Karl-Olof. Man pikar honom för henne och man drar sig inte för att insinuera att de rent av skulle vara förlovade.

Karl-Olof börjar uppträda kyligt mot Astrid. Han gömmer sig då hon kommer och han undviker att dansa med henne på Societeten.

Emanuel lägger märke till allt detta, och vid en frukost säger han i en ton som illa döljer mycken list och ondska:

— Jag tycker att du är så elak mot Astrid. Hon är en riktigt snäll flicka.

Karl-Olof svarar inte. I det längsta vill han behärska sig.

Emanuel går vidare:

— Jag tycker hon är dum som bryr sig om dig — för resten spelade hon tennis med Tage i går.

Då är det färdigt. Karl-Olof rusar upp. Stolar åka över golvet. Dukar dras ned, väggarna darra och rutorna skallra. Tjut och vrål. Då öppnas plötsligt dörren och en liten söt flicka med ljust lockigt hår, blå ögon och en näsa som är mera pikant än vacker, står plötsligt mitt i rummet.

Karl-Olof får se henne. Hon är upphovet till allt ont — hennes fel är alltsammans, och han skriker åt henne allt vad han orkar:

— Du jänta, vad vill du här? Ut med dej! Kan jag inte få vara i fred för dej — har jag rört dej va?!

Då drar sig Astrid diskret tillbaka och med högst allvarlig uppsyn går hon sakta ned mot hamnen.

— — —

Det blir kväll och det är dans på Sossi. Utanför skymmer sommarkvällen och fjärden ligger blek och stilla. Därinne i det stora stenhuset dansar ungdomen i takt med musiken från det

ostämnda pianot. De små flickorna ha sina bästa klänningar och pojkarna äro nakna om de bruna halsarna i vita sjömansblusar. Små fötter trippa och hasa över det glatta golvet. Alltsammans är högst allvarligt och värdigt, precis som på en riktig bal. Runt väggarna sitta de lyckliga mödrarna och ute på verandan stoja de unga herrar som förakta dansens enkla nöje.

I små mjuka vågor som stiga och falla och bli till en bränning i vitt går dansen därinne, i ett, i ett, då plötsligt något händer, som bryter harmonien, och som kommer pianisten att vända sig på stolen och se efter vad som är på färde. Man trängs i en grupp vid dörren till terrassen, och ur den gruppen tumlar fram en pojke, varm och röd, icke av dans och lek, utan av sårad manlig stolthet, kränkt i djupet av sitt unga hjärta. Kamrater ta emot honom, man frågar och undrar: vad är det? Och han svarar:

— Det var hon, Margit! Jag kom fram och bockade mig och bjöd opp henne och då svarade hon:

— Jag dansar inte med småpojkar!

— Åååååå — och sen??

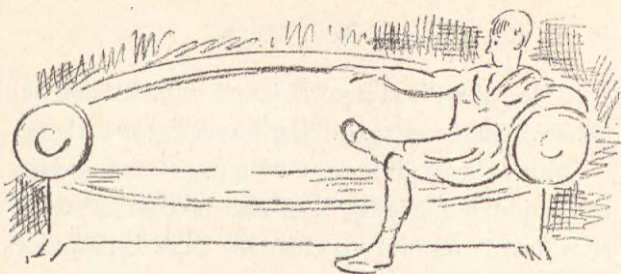
— Jag tog naturligtvis och gav henne en smocka! Det var väl rätt, när hon var mallig! Hon är bara 15 år!

— Att du kunde göra så, säger en flicka, och så tillägger hon: tycker ni det är rätt, ni andra?

Men ingen av pojkarna svarar, och han som saken gäller, vänder bara helt om, kör händerna i fickorna och lunkar ensam hem.

Därinne går dansen vidare, par om par, i glidande rytm och våg. Där trippa de små flickorna i sina svarta skor och vita strumpor och där dansar Karl-Olof med den stackars föraktade, förskjutna Astrid. Över deras ansikten ligger det djupa högtidliga allvar som stunden kräver.

Men i en dörr står Emanuel och flinar.

EMANUEL GER EN LEKTION I HISTORIA.

Emanuelns bror, som är 11 år och går i andra klassen, kom hem med anmärkningsboken full av varningar. Emanuelns moder gick på föräldramöte — fadern är för feg för sådant — och fick veta av klassföreståndaren, att gossen skulle behöva hjälp med sina läxor. Man funderade på att ta en informator, och gossens far, som är snål, föreslog, att möster Amalia skulle ägna sina eftermiddagar åt Karl-Olofs uppräckning.

Inför detta skräckinjagande perspektiv sade Emanuel:

— Jag skall läsa med honom! Jag kan mycket väl förhöra hans läxor, jag har så god tid!

Sålunda kom det sig, att Emanuel denna dags eftermiddag började sin första lektion. Fadern, som satt i rummet utanför, har berättat händelsen på följande sätt:

Emanuel sätter sig i soffan, lägger ena benet över det andra och säger med allvar och värdighet:

— Nå, vad har du för läxor tills i morgon?

Karl-Olof tar det hela mycket glatt och svarar rappt:

— Tyska och historia.

Läraren fortsätter:

— Har du fått varning i historia?

— Nej.

— Då ska vi se, vad du kan där. Vad har du i läxa?

— Erik den fjortonde.

Läraren lägger ned benet, som blivit trött, och säger:

— Har du någon tjång? (Tjång är namnet på en ny sorts karameller.)

— Nej.

— Ta hit tjången!

Lärjungen nödgas ta upp en tjång ur byxfickan. Magistern sätter i sig den, och så börjar lektionen:

— När levde Erik den fjortonde?

— Från 1560—1568.

— Vad menar du med det? Var han åtta år, när han dog?

— Det står i boken.

— Nej, det står, att han regerade från 1560 till 1568. Säg om!

— Var inte mallig. Jag ska säga dej, att i går spelte Östermalms fyra mot Elementars femma och dom fick spö.

— Det var lögn!

— Fråga Nilsson!

— Vad var Erik för konung?

— Han var tokig.

— Han var en svensk konung. Säg om!

— De ä väl klart, att han var svensk!

— Vad hade Erik?

— Vad han hade?

— Ja.

— Inte vet jag.

— Han hade ett besynnerligt lynne. Vem var det, som stod i målet för östermalmarna?

— Det var Wallin.

— Det var lögn. Han ä sjuk!

— Fråga Nilsson!

— Nå, vad gjorde Erik med sitt lynne?

— Han förvärvade det genom dryckenskap och andra laster.

— Det var rätt. Var förvärvade han det?

— På Stockholms slott.

— Nej, han gjorde det i sällskap med dåliga personer. Du kan ingenting. Ta hit en tjång till!

Tjången kommer, ehuru icke tvångsfritt.

— Nå, vad var det, som kom efter ruset?

— Göran Persson.

— Nej, efter ruset kommo stunder av samvetsqual och ångest. Du kan inte ett dugg! Hur många mål gjorde östermalmarna i går?

— 6 mot 4.

— Det var lögn!

— Fråga Nilsson!

— Vad var Göran Persson? Och vad underbläste han?

— Han var bördig från Västmanland och underbläste Eriks hat mot adeln och stormännen.

— Det var rätt. Vad var han mer?

— Arbetsam och duglig samt fylld av ett avundsamt hat mot dessa.

— Jaha. Vad gjorde nu Erik?

— Han dödade Sturarna.

— Vilka Sturar?

— Samt den yngres sonsöner.

— Vad hände då?

— Han blev förgiftad och avsade sig därpå kronan samt ingick äktenskap för att reta adeln med Karin Månsdotter, som sålde nötter på Stortorget, för hon var dotter till en fångknekt och tjusade honom genom sin ovanliga skönhet. Hon var god och fick en gård i Finland.

— Det är rätt.

Läraren gör en paus och säger därpå för att få en sammanfattning av läxan:

— Vad kallas i historien det, som Erik gjorde med Sturarna?

— Vilke då?

— Han dödade ju Sturarna. Vad kallas det i historien?

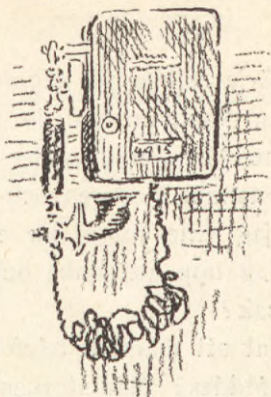
— Halshuggning.

— Nej! Tänk efter... Sture... Nå?!
Sture...

— Stureplan.

Här hördes en bok smattra mot något hårt, kanske ett huvud. Därpå ett tjut. Så en ny smäll och en dunk. Därpå lät det som möbler fallit ikull. Ett nytt tjut. Så tyst.

Och dagen därpå fick Karl-Olof varning även i historia.

MITT ÄKTENSKAPS VÄL.

Karl-Edvard är 5 år. Han vet en hel del och det han inte vet, tar han snart reda på. Frågan om döden har han redan lämnat. Han funderade länge på hur det kom sig att människor, som stoppades ned i jorden, kommo upp i himlen. Men så lade han det problemet bredvid automobilen och spårvagnen, som gå utan att någon drar dem. Och nu besvårar döden honom icke vidare.

Han har börjat tänka på något annat.

Häromdagen kommer han in till mig där jag ligger med händerna under nacken och tänker. Han stannar i dörren och säger:

— Pappa, jag ville fråga om en sak.

Då slutar jag upp att tänka och frågar:

— Vilken sak?

— Ä de sant att mamma telefonerade efter mig, när jag föddes? När storken kom?

Jag är en modern man. Jag ljuger icke för barn. Men så tänker jag: han är för ung. Och så säger jag:

— Jo, mamma telefonerade. Hon sa till om en tjock pojke och då kom du.

— Och så sa hon till om en smal en, och så kom Karl-Olof?

— Ja, då kom Karl-Olof.

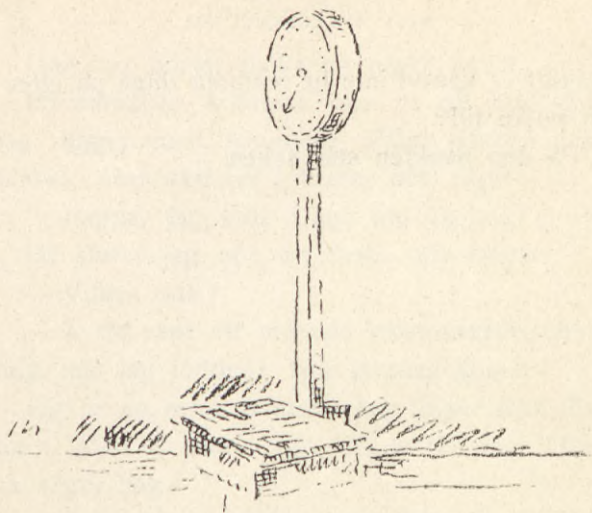
Han går ut igen och jag fortsätter att tänka. Det regnar därute på gatan och från Gärdet hör jag en automobil surra.

Då öppnas dörren igen och Karl-Edvard kommer in. Han går rakt fram till mig och säger kort och allvarligt:

— Pappa, jag är så ensam därute i salen. Karl-Olof har gått och lagt sig och jag har så

tråkigt — kan vi inte be mamma ringa på efter
en pojke till?

På den punkten står saken.

PROLOG TILL SKOLUNGDOMENS TÄVLINGAR.

EN INTERIÖR FRÅN EN FAMILJ MED MODERNA BARN.

De börja i dag. I min familj ha de börjat för längesedan. En dag säger Emanuel:

— Nu ska vi börja träna på Östermalms idrottsplats. Landsorten ska ha smörj!

Emanuels moder fick sitta uppe om kvällarna och sy löparebyxor, och om middagarna låter samtalet så här:

— Vad har ni för läxor till i morgon?

— Historiageografibiologidetkanjag alltihop, men i går var Dahlérus fin.

— Vem är Dahlérus?

— Han blir säkert tvåa på hundra meter.

— Haha, skrattar Emanuels bror, aktare när Östermalmarna komma!

— Ät hårt bröd! säger Emanuels moder.

— Det är ingenting med Östermalmarna!

— Ha vi inte Andersson på 60 meter, va? Och Hedly? Va?

— Vi ä bäst av seniorer — bröderna Zätterström ha sprungit under rekordet!

— Ät hårt bröd! säger Emanuels fader.

En dag kommer Emanuels broder:

— Jag måste ha 25 öre!

— Du fick 30 öre i går till ett ritblock, du fick 60 öre i förrgår till skrivböcker, du ruinerar mig! Varför ska du ha 25 öre?

— Jag ska anmäla mig till stafettlöpning på 300 meter. Nilsson är för tung.

Han får 25 öre. Dagen därpå rusar han

runt i alla rummen och letar efter något. Ingen vet vad. Jag stannar honom i serveringsrummet och frågar:

— Vad söker du?

— Emanuel har gömt mina löparebyxor! Han har gjort det för att vårt lag inte ska vinna över deras! Jag måste ha tag i dom!

Emanuel svär på att han inte sett byxorna.

Emanuelns moder får sy ett par nya byxor.

När de äro färdiga, säger han som skall ha dem:

— Jag måste ha 55 öre!

— Du fick 25 öre i går och 60 öre i förrgår, varför ska du ha 55 öre i dag?

— Jag ska väga Nilsson!

— ???????

— Han vill vara med i vårt stafettlag, men jag vet att han väger mer än 35 kilo. Nu ska vi väga honom i simhallen! Jag är säker på att han väger 2 hekto för mycket.

— Kan inte Nilsson vägas på vågen på Valhallavägen?

— Man kan väl inte klä av honom naken på Valhallavägen! Han ska vägas i simhallen!

Hela huset går nu i en oerhörd spänning hur det hela skall avlöpa. Ska stockholmarna vinna över landsorten? Ska Nya Elementar klå Östermalm och ska Wahlberg från Jakob klå Andersson från Östermalm.

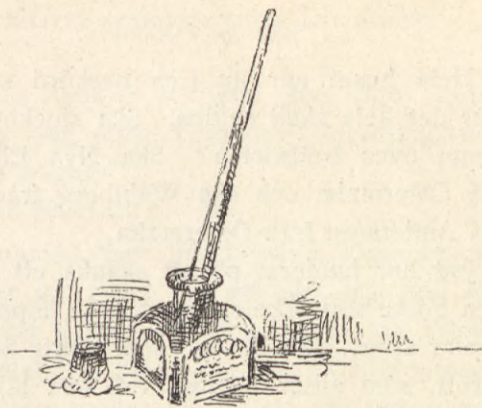
Jag har funderat på att skänka ett pris till den gosse som icke springer, icke hoppar, icke kastar spjut eller diskus, som aldrig talar om idrott, som sitter hemma vid sina läxor och går till sängs klockan halv 8. Jag vill inte ge honom pris för hans dygders skull, men för hans originalitet. Jag skulle vilja se hur han ser ut.

Emanuelns syster, som bara är 5 år, är dock rätt oberörd av det hela. Men en dag frågar jag henne:

— Ska du inte också vara med och tävla?

— Nej, jag får inte för en som heter Låftman —

Till och med hon!

BREV FRÅN EMANUEL.

Det är nu förfärlit lenge sen jag skrev någe i tidningarna så när pappa bröt påsten i dag och sa att nu vill julstemning ha en historia för snart ä de jul (få se vad man får i år) så tenkte jag att jag skulle skriva en sak såm inte föräldrarna (ett bussigt ord hahaha) behövde veta av fast historien är alldeles sann utom vad betrefar själva romantiseringen såm

man mycket vel har lov att jöra när man författar för till exempäl inte är det sant vad som står i Nils Holgersån som vi läser i skolan för inte kan en grabb sitta på en gås och flyga över Sverige så det har författarinnan Selma Lagerlöv smäckt.

(Nytt stycke) (Och så ska de vara stor vacker stil och små prickar här och där så publiken kan tänka någe själv också säger pappa.)

Det var i höstas och vi hadde nyss flyttat in från landet, där vi hade bott på sommaren på Utö i en stor villa med 6 rum fast de bodde en fru och hennes dotter ovanpå så att vi va ändå som alldeles ensamma och kunde gå och bada när vi ville men jag gick i badhuset för det är kul och tji bång att hoppa från bron och när vi kom till stan skulle det bli flygvecka på gårdet och då sa pappa nu får Ni roligt pojkar och se på Cederström och dom andra som flyger och alla grabbarna i vårt kvarter som Karl-Olof springer runt på 2 minuter och 26 sekunder för jag tog tid när vi hade våra olympiska spel fast han blev hindrad av Gösta i hörnet då började alla grabbarna att jöra flygmaskiner av papper som gick ganska högt fast min som

är en modell av Bleriå om man satte en motor i den nog skulle gå högt fast den nog skulle falla för motorn blir för tung säger farbror Carl som är mallig för att han har en motorbåt som går med ro säger pappa hahaha (Sätt streck mellan hana) Och så en dag kom det stora lårar och i dom var flygmaskinerna som dom skulle flyga med under flygveckan och där började en polis att gå på gårdet och alla grabbarna var nere och tittade och så satte dom opp en h a n n g a r alldeles utanför oss fast det var nedanför för vi bor tre trappor opp och i den satte dom in en flygmaskin som var m o n o p l a n för den såg ut som en fågel och inte såm en galåschhylla såm dom andra gör jag minns Cossik när han var här för han hade en apa på hyllan (det här kan tas bort för publiken kanske inte minns Cossik fast han var väldigt lugn när han flög och låg och såv strax före så dåm fick väckan först.)

Och så stog alla människor hela dagarna och tittade på hanngaren och talade om flygveckan och om vinden och det där såm dom alltid skall tala om för att vara malliga och så en mårron så hörde vi någe som snurra och

då hoppa vi opp ur sängarna allihop fast Karl-Olof vakna inte och så sprang vi till fönstre och då var dom ute med maskin och prova motorn för att se om den gick och propellern snurra med femton hundra slag för det gör den på en minut och den går så fort att det var en ryss som var dum och försökte stanna den med handen och hans arm kom bort.

(Nytt stycke)

Och när dom hade provat motorn så satte de in maskinen i hanngaren ijen och då gick alla grabbarna men jag stanna kvar och så kröp jag in i hanngaren i en springa på baksidan och då stod mekanikern där och han talade med en löjtnant och så sa han det är mycket enkelt man sätter igång motorn så här och så för man ratten åt sig när han vill öpp och sen för man den från sig när man ska ner fast inte för hastigt! för då slår man i och går sönder. Jaså sa löjtnanten det var intressant men jag kröp ut och när jag kãm opp på gatan så kãm Gösta och Anders och så kom vi överens om

SAKEN

och så gick vi in på våran gård in i velesipedstallet och där tummade vi på att inte säga

ett ord

till någon levande varelse och så bestämde vi signalen eller tecknet så att vi visste var vi skulle mötas och sen gingo vi hem och jag sade inte ett ord till Karl-Olof eller någon fast dom nog gärna skulle velat veta det.

Kap. 2.

På kvällen gick jag och lade mig som vanligt och mamma var inne och sa gonatt och jag kröp under täcket och låssades sova fast jag inte gjorde det för att Karl-Olof inte skulle märka något och sen låg jag vaken fast det var rysligt svårt men Karl-Olof jålpte mej för han talade i sömnen och skrek till var femte minut för han drömde väl om Texas Jack som han läser om kvällarna och när klockan blev ett så steg jag opp och kledde mej sakta och smet mej ut i mörkret och när jag kom i farstun så stod fabrikörens Beda och flörtade med en gadist men då hosta jag till och då sprang hon in i köke och gadisten smet opp i vind och då kom

jag ner i andra trappan och där stod direktörens Agusta och flörtade med en gadist till och så hosta jag igen med samma resultat att fast gadisten höll på att springa ikull mej i trappan och så kom jag ner på gården där jag stelledde mej bakom källardörren som alltid är öppen och började jama för det var tecknet och då kom Gösta och Anders fram ur velisipedstallet där dom hade setat och ventat en hel kvart för deras kläckor gick inte rätt. Och så kom vi ut på gatan. Där var alldeles mörkt. Då det är spennande skall man skriva korta meningar. Inte ett ljud hördes. Annat än stormens tjut i vederflöjlarna. Vi kommo ned på Gärdet och smögo oss sakta fram till hänggaren. Mörka moln foro på himlen.

Det var bitande kallt. Marken knastrade under våra fötter.

En ensam lykta lyste i fjerran.

En hund skelledde vemodigt.

Jag gick in i hänggaren och kom ut och sade:

— Vakten sover som en stock.

Så lyfte vi opp skynkena försiktigt och så drogo vi ut maskinen på marken, den var myc-

ket lett att dra ut alldeles som en velisiped och vekten sov hela tiden. Och så ställde vi maskinen på landsvägen och vände propellen mot vind för det är bäst att gå upp mot vind och så gick jag opp och satte mig i apparaten och Gösta och Anders höllo i där bak och så sade jag när jag lyfter handen så slepper ni! alldeles som Cederström gör. Och så satte jag i gång motorn så den började snurra som mekanikern sagt och den bullrade alldeles förfärligt och innan jag visste ordet av hade Gösta och Anders släppt av där bak **och jag flög i väg.**

Jag drog åt mig ratten och så steg jag opp i luften jag var alldeles lugn fast jag inte gjort det förut och jag tenkte det här är ju ingenting det var som att sitta i en stol alldeles säker och jag flög fram mot skogen.

— — —

Solen steg upp i öster och förgyllde med sina milda strålar den omgivande trakten. Jag steg högre och högre i den eterblåa luften (det här har jag knyckt ur en 25-öresbok) och snart hade jag jorden jupt under mig. Jag hörde bruset av det analkande havet och då beslöt

jag mig för att venda. Sakta förde jag ratten åt venster och vende inåt Gärdet. Jag flög mot staden igen och då förde jag fram ratten och sjönk sakta mot jorden alldeles bredvid hann-garen där Anders och Gösta tog emot mig och hurrade när jag steg ur och vakten sov fortfarande jupt fast maskinen hade bullrat så förfärligt. Då ställde vi in maskinen igen och gick hem och så skildes vi vid porten och tummade på att inte säga ett ord till någon och när jag kom i första trappan så stod gross-handlare Hansson där och öppnade sin dörr och hade kängerna i hand och sade tysst! tysst! och så gick han in för att inte frun skulle vakna. Men jag gick opp och då var Karl-Olof vaken och frågade:

— Vem var det som flög?

— Det var jag sa jag men då skratta han och somna igen och inte förrän nu har jag talt om historien och den är sann från början till slut.

Emanuel.

Tillägg:

De ä lögn alltihop för jag har läst det. Och fast Emanuel säger att pappa har sagt att en

historia inte behöver vara sann bara låta
som den voro sann. Men jag har läst om
Georg Wassington han kunde inte ljuga och
det kan inte jag heller.

Högaktningsfullt

Erik

Emanuels bror.

* * *

HAN BLIR PRIVATDETEKTIV.

En kväll när pappa var och arbetar på Tidningen och satt och drack visky på Risch med farbror Carl och mamma va på bjudning hos faster Ida som har ett öga av glas som hon lägger i en kopp på kvällen för de inte ska torka. Jag var ensam hemma för Karl-Olof låg och sov för han hade fått resinolja och Titti va inne hos Lundebergs jungfru för hennes herrskap va på bal hos landshövdingen som har en guvernant som inte förstår ett ord svenska för hon ä engelska så när ja va där en gång hadde vi väldit livatt för hon va inne hos oss och såg på när vi lekte och då sa Emil åt henne du ä allt bra ful gamla markatta och hon bara smålog för hon trodde han sa att hon var vacker fast hon faktiskt har löshår och en vårt på överläppen med skägg i så Oskar sa åt henne gå in till pappa så kan du få en rakpolett gumma lilla.

Och när ja var ensammen hemma gick jag in i pappas rum för att få tag i någon livad bok och så hitta jag en som hette

Ny serie

Min vän privatdetektivens äventyr

Av Dr Conan Doyle

Översättning från engelskan av O. S.

INNEHÅLL: Den försvunne kapplopningshästen . . . Sid. 1

Det var en vådligt spännande historia om en Privatdektiv som hette Sherlock Holmes och en doktor som kom hem till honom som hette Watson och han dektiven satt och rökte förfärligt mycke cigarrer så att han inte syntes för rök och så sa han till Watson ja har teorin redan klar! Och sedan var det en kapplopningshäst som kommit bort som hette Silverbläsen men dektiven for dit och lade sej på en matta och tittade på fotspåren på marken.

Hallå, ropade han, vad är detta?

Det var en avbränd tändsticka så betäckt av jord att den först liknade en liten träbit.

— Jag kan icke förstå att jag icke såg den, sade polisdetektiven, förargad.

— Den var osynlig, begravnen i leran. Jag

upptäckte den emedan jag särskilt sökte efter den.

— Vad! Väntade ni att finna den.

— Jag ansåg det ganska troligt.

Det där har jag skrivit av ur boken för de ä väldigt stiligt.

Och sedan fick dektiven se några får som halta och så hade tjuven målat hästen så han sprang på tävlingen men det var en kvinna med i spelet för Straker förde två hushåll och hade räkningar i fickan så han försökte skära senorna av Silverbläsen men då sparka den bakut och slog ihjäl Straker så ingen annan hade gjort det och översten blev mycket glad som fick igen hästen.

Sen tog jag in boken och leste alltihop och på mårron när jag kom i skolan så träffa jag Axel Bergström och då sa jag till honom att jag ville bli dektiv som kunde ta reda på alla brått och så sa jag till Axel att han skulle jöra någe farligt så skulle ja upptäcka de men han sa att han inte förstod och då sa jag att vi skulle ta och begå någe så a llmänna uppmärksamheten blev riktad på de och så skulle vi ta reda på det stulna. Och så fråga jag Axel

om hans mamma hade någon sak som de var värde i och då sa han att hon hadde ett

Juvelsmykke

som hon fått av Bergströms farsa till jul de kosta tretusen kronor och hon hade det i ett

Juvelskrin.

Då sa jag till Bergström: — Ta och göm smykket så blir de uppståndelse och när du kommer i skolan i mårron så ge mej ett tecken om du gömt det sett opp högra handen och vissla ui-ui-oui — så förstår jag att saken är klar och sedan skaffar jag mej en teori om saken och tar reda på föremålet.

Bergström sa att han skulle gömma saken och när jag kom i skolan dan därpå så gjorde han tecknena och vissla ui-ui-oui — och jag sa var bara lugn! Och när jag kom på middagen så sa mamma till pappa ett sånt spektakel då! Ä de riktigt säkert? Var hadde hon skrinet. De ä väl någon hustjyv! Och så sade pappa saken är anmeld för stassfiskal Stendahl och han har förhört hela huse men de ä ingen som vet någe.

Ä de någon stöld begången sa ja.

Ja, tant Bergströms stora smykke ä borta som hon fick till jul sa mamma.

Jaså sa jag för jag ville inte låssas om någe då kanske inte Axel kommer i skolan i morron. Och när vi ätit så gick jag ner i porten där vi ha en telefon och ringde opp Bergströms och det var gubben som svara hallå. Ä de hos Bergströms sa jag. Jaha, sa gubben, va ä de? De ä Shärlock Holmes sa jag, ä de någon belöning utlovad för den som tar tjuven sa jag för jag är privat dektiv och kan ta reda på saken för jag vet allt.

Vill herrn inte komma opp sa Bergström nej, sa jag jag vill vara anenym har ni sett efter spåren?

Vicka spår? sa gubben.

Fotspåren som leda ut dit tjuven försvann sa ja.

De har väl Stendahl jort sa gubben. Nej sa jag den riktiga polisen har inga teorier. Den som har stuli smykket heter S. Lestrade och bor i Scotland Yarde (det tog jag ur boken). Det är en slipad skälm som har lösperuk.

Nej, va säger ni sa gubben och blev alldeles förskräckt. Ja sade jag jag är honom på spåren, snart skall ni ha nyckeln till gåtan, doktor Watson väntar, farvel!

Dagen därpå stod de i tidningarna om stölden och att Stendahl hadde sagt att man nog hadde med en förhärdad bråttsling att jöra och Bergström var förfärligt rädd och sa att han lagt smykket under förmaksmattan. Och så sa han att de varit en herre från Stockholms-Tidningen och intravivat gubben och fotograferat fru Bergström och gjort en plankarta över huset och på eftermiddagen sa pappa till mamma att Stendahl häktat 4 stycken som va misstänkta fast di nekade och då gick jag ner och ringde upp gubben Bergström och sa, det är privatdetektiven! Släpp lös de oskyldiga! Jag är S. Lestrade på spåren. I kväll har jag honom fast. Sätt in en annons i Times i morgon och kom och möt mig i en passande förklednad i Priscadilly. Skicka mig bara ett telegram på ett par ord och allt är klart. Gubben sa inte ett ord han bara ringde av. Och då ringde jag upp Stendahl och sa: det är Privat Dektiven Shärlock Holmes officiella. Polisen är på villospår. Mör-

daren är en kvinna och heter Montgomery mycket känd inom den fina världen! Jag vet var de stulna ä de ligger under förmaksmattan hos Bergström. Så enkel va saken min käre Vatson! Låt oss nu äta vår supé! Den har verkligen fått vänta alltför länge på oss!

Dagen därpå stod de i tidningen att det stulna

Juvelsmycket

hadde kommit igen. Tjuven hade lagt tillbaka det och stassfiskal Stendahl sa i en interviv att han mykke vel visste vem tjuven va fast han inte kunde göra någe när Bergström inte yrka ansvar.

Haha! Det var lik den officiella polisen den tar allti äran åt sej!

Emanuel.

* * *

HAN SKICKAS BORT FÖR ATT UPPFOSTRAS.

Till allmänheten.

Nu är det vår ijen och solen lyserr och de små foglarna kvittra i treden överallt (man måste börja me någe vackert fasst jag tycker de ä bara smörja) och så är det återijen Barmenas Dag som de va förra åre när ja redischerera Barmenas nummer som alla menniskor tyckte om (sätt tankstreck!).

Jag skulle nog inte ha redischerat de här årets nummer om dom inte hade sagt till pappa att de va bäst ja jorde de för sen den där historien va med fru Lundbloms hund som vi släppte in i generalagentens vedkällare så han satt där i 4 dar och närapå svalt ijäl så sa pappa till mamma att de ä bäst att sjicka honom på en Anstalt för Vanvårdade Barn men då sa mamma att hon visste en prest på lande som tog emot Gossar som behövde uppfostras för billigt

pris med mat och alltihop och då sa Pappa de ä bäst fröken Hammar reser iväg me honom då. Fröken Hammar ä en sån där fröken hos oss som går frun till handa för mamma fick henne på en anons i Idun där de stog att hon var villig att komma till en fin familj bara hon inte fick betalt utan en vänligt bemötande samt anses som familjemedlem och hon ä vådligt stili fast hon sitter och gråter ibland om kvellarna när hon går och legger sej och kammar håre för Titti sejer att hon nog är olyckligt kär för Titti har en bekant som sitter precis likadant och gråter varenda kvell för hennes festman e ve tellifon och går med en annan flicka på lilla hasselbacken om kvellarna. Jag undrar så mycke var fröken Hammars festman går för ja skulle så gärna vilja ge honom en box i magen. (Nytt stycke!)

Den där presten som jag skulle bo hos bodde i Småland och så for fröken Hammar och jag med nattåge och mamma va nere på stasjon och gret och de var pin livat för ja fick karameller och schoklad och när tåget for i väg så böjde ja mej ut genom fönstre och högg hatten av en gammal herre som stog på perrongen och gav

en blomma åt ett fruntimmer som sa glöm inte bort mej Axel och han sprang efter tåge och skrek att han skulle ha sin hatt och alla människorna skratta så mycke dom orka och då släppte ja hatten på Jernvägsbron så den flög ned på en flicka som blev alldeles rö i ansikte och den gamla herrn svor.

Sen åkte vi in i tunneln och när det blev riktigt mörkt så kröp jag ner under soffan och nöp ett gammalt fruntimmer i benet så hon skrek ta bort hund och så stack jag en knappål i bene på en gammal herre med vitt skägg som satt och sov så han vakna och sparka till så de gamla fruntimret gav till hals och ropa på polis men när vi kom ut i juse så satt jag på min plass fast den gamla damen såg på mej så besynnerligt.

Och sedan gick vi av vid Gnesta och åt en smörgås å så fick vi en lapp sen vi betalt 3 och 50 för smörgåsen och sen for vi i väg. Och så kom konduktören in och bäddade, jag fick ligga över fröken Hammar och mitt emot låg två gamla fruntimmer som inte kände varann och när dom kledde av sej så sa hon som låg överst kanske jag får presangtera mej fru Lindkvist

mitt namn ä Bergholm sa den andra tackar och så kledde dom av sej och dom va rysligt skojiga inunder och då sa den som låg underst hur gammal är den där unga herrn och så sa jag arton år fast jag bara ä 8 för jag ville skoja. De inte möjligt sa hon, joho sa jag och då viska hon någe till den andra och så skratta dom och så la vi oss och tåge rulla i väg men jag kunde inte såmna utan ja titta på fröken Hammar och hon satt rak upp i sin säng och kysste ett porträtt och när hon gjort de så la hon de under huvudkudden men nä hon såmnat gick ja ner och tog fram de förs i k tigt och titta och de va

ett porträtt av pappa!!!!

Hon är olyckligt kär i pappa!

Jag tenkte gå av vid nesta stasjon och telegrafera till mamma men jag ville inte ställa till tråkigheter och så kunde ja inte såmna för jag låg bara och tenkte på vad stora mennischer ä besynnerliga och så hasa ja mej ner och jick ut i korridor och titta och då såg jag att de stog nummer på alla kupéerna för man ska veta var man ska ligga och då tog jag bara för skojs

skull och flytta om numrerna så att de som stog på vår kupé kom på den breve och tvertom. Och så jick ja in igen men ja kunde inte såva för den gamla käringen mitt emot låg och andades mitt i ansiktet på mej så jag blev alldeles våt och då tog ja och la en handduk över ansikte på henne och då blåste hon bort den och då la jag dit den igen och ställde en kappsäck på den men hon sov lika bra fast då börja den som låg inunder tala i sömnen och ropa på någon som hette Ernst och då hasa jag mej ner och gick ut i korridorn och där va ett handtag där det stog NÖDBROMS. Det var inte min mening att röra den jag kom bara åt den och då hördes ett märkvärdigt ljud och så stanna tåge tvärt och jag sprang upp och la mej. Nu blev det ett förfärligt liv konduktören kom rusande och alla menniskor sprang ut ur kupéerna och en tidningsman, som Pappa känner stog i bara sjortan och skrek hur många ä di sårade. Så sa konduktören till lokomotivföraren de va jort på sattyg vi ska anmela saken och så satte tåge sej igång ijen och vi gick och la oss ijen och när ja hade legat en stund så fick jag se att vår dörr sakta öppnades och en

karl kom in och så tog karen och drog täcket av den gamla damen som låg underst och la sej i samma säng.

Jag har aldrig i mitt liv vari me om någe så livatt! Kärigen skrek att de va en kar i hennes seng och karn skrek de ä min kupé ut kvinna och då sprang hon som låg överst och drog i en ny nödbroms så tåge stanna ijen. Jag har aldrig i mitt liv vari me om någe så livatt! Och tidningsmannen som Pappa känner stog i bara sjortan och skrek för att han inte hadde en kamera att fotografera karn me — — — — —

Nu ä ja framme hos Presten. Kanske får ni höra om de sedan.

Emanuel.

* * *

MOTORBÅTEN.

Jag är förfärligt glad att jag är hemma nu och att det är över alltsammans och att pappa har sakt att jag får skriva och tala om hur det gick till alltihop ända ifrån början. Alla menischor äro förfärligt snella emot mig jag kan inte gå ut på vegen utan att dom kommer och gråter och kysser mej så jag blir alldeles våt över hela ansiktet och säger att jag är så söt så de e så eckligt så usch när man är en stor pojke.

Pappa hade fått ut en motorbåt som vi skulle ha att fara omkring med på sjön och ha mat med oss och gå i land på en obebodd holme och leka robinsons ö sa mamma de var en liten båt me en pråpell i aktern och en låda inuti och ett jul som man skulle vrida på så den gick framåt, båten.

Och hela båten var av Mahogny och man kunde leditt sitta sju åtta menischor i den när

pappa satt å styrde. Och när vi hade fått ut båten så höll pappa ett litet tal om den och sa att den ännu inte hade nått sin fullaste utväckling men att den var framtidens fortskavningsmedel på sjönn när man ska fara ut och så fick jag komma ner i båten så Pappa visa mej hur man skulle setta igång alltihop och styra och de de där och så sa pappa att när han kom från stan så skulle vi fara ut med båten och alla pojkar gick och sa att båten var väldit stili och jag fick så mycke lakris och bröss-socker som jag ville ha om dom skulle få följa me.

Och på natten drömde jag bara om båten och jag tyckte att jag for ut med den och kom aldrig igen och då vakna jag och titta på pappas amerikanska klocka som de inte fins några visare på utan bara små lappar som de står siffror på som faller ner den ena efter den andra å när det står

7

10

så är klockan 10 min. över sju och när jag vakna var den amerikanska klockan

5

19

så hon var 19 min. över 5 och då gick jag upp och de var vackert väder och alldeles lungt och allihop sov i huset så ingen hörde när jag kledde på mej och gick ut och foglarna kvittrade i treden och hela naturen andades liv och fekring (de här stycket har jag skrivit av ur en bok som Titti har) och så gick ja ner till sjönn och där låg alla båtarna i en lång rad och de fanns inte en menischa på bryggan för alla låg och sov i sina villor och motorbåten låg precis som vi hade lakt den på kvellen och så tog ja och klev i den och gjorde låss den och så gick den sakta ut alldeles av sej själv och när jag kom ut så fick jag se att de inga åror va me för dom stog oppe i skulet över natten och då visste jag inte hur jag skulle komma in men så tänkte jag att jag skulle veva på hjulet så fick jag se om den satte i väg och det gjorde den!!!

Den gick rakt ut i sjön och jag måste passa på och setta mej och styra för annars hade jag tjört rett på en bāj som låg och flöt på vatne och så tänkte jag det kan vara roligt att göra en liten morgontur ut på sjön innan dom vakna där hemma och fick se att motorbåten var

borta. Och så gick båten rakt ut till havs och jag satt i aktern och styrde och det var förfärligt stiligt alltihop och på Saltsjöbadens brygga stog en liten flicka och vifta och jag vifta igen me min mössa och så gick de vidare. Och solen sken och glittrade på vågorna och skummet yrde om den stora atlanter-ångaren där den plöjde sin väg fram över atlantiska ozeanen. Uppe på övre promenaddäck gick en ensam man fram och åter mellan räddningsbåtarna och de stora ventilatorerna. I handen bar han en väska. (Det där stycket har jag knyckt ur en bok som heter Madame D'Ora. Det är väldigt bra). Och rätt som de var var jag mitt ute på stora havet och då kom jag att tänka på den amerikanska klockan och jag undrade hur mycke den var och om jag skulle hinna hem innan dom vakna och just då stanna båten! Jag blev förfärligt rädd för jag var ensam i båten och hadde inga årer och jag visste inte vart jag skulle ta veggen och så kom jag ihåg att Pappa sagt att motorbåten bara var i sin utveckling ännu så att den kunde gå sönder. Och så veva jag på hjulet men de gick inte för bensinen var slut

och runt omkring mej var bara vatten och de fanns ingen obebodd ö att gå i land på och så börja de att rengna. Solen utkämpade en fruktlös strid med snömolnen, som dåsigt seglade över himlavalvet, och vinden ven vresigt i skogen bakom dem. Fukten dröp från ryttarens slitna dräcker och bugliga harnesk under det att en tunn imma steg upp från hästarnas mankar och mular. (Ur Nils Dobblare av farbror Jasse).

Och så har jag lest i böcker att skeppsbrutna bli förfärligt törstiga och hungriga och ha bara en skeppsskörpa att leva på i flera månar och så tänkte jag att jag måste hissa en nödflagga så jag tog min nesduk och satte på båsshaken som jag ställde fast mitt i båten och så satt jag i aktern och styrde för båten börja driva alltmera ut i havet!

Och så tenkte jag på hur dom skulle leta efter mej hemma för de var flera timmar jag vari borta och så blev jag så hungrig och båten gungade så men jag gret inte ändå fast jag la mej på botten och försökte sova som riktiga skeppsbrutna gör för att glöma.

Sen mins jag inte mer förrän de kām en stor

stor båt som var full av passascherare och dom stanna mitt framför mej och jag stod rakt opp och skrek att dom skulle redda mej för jag var skeppsbruten. Och då rodde dom ut i en båt och tog motorbåten på slep och jag fick gå oppför en brant trappa på sidan av båten och alla passagerarna och kapten och sjömännerna fråga va jag hette och var jag bodde och så fick jag smörgåsar och mjölk i matsalongen och kaptenen sa att de var bäst jag följde med till Stockholm så fick jag fara hem sedan.

Pappa var förfärligt ond när jag kom hem och farbror Karl sa att pappa skulle väl slakta den jödda kalven fast jag inte vet va han mente för inte ha vi någon kalv. Och mamma bara gret och nu är alla menischor så förfärligt venliga emot mej och jag får shokla och bakelser bara jag talar om hur de gick till alltsammans men Pappa säger att jag skulle ha smörj fast motorbåten ä inte ett smul sönder.

Emanuel.

* * *

HAN STÄLLER TILL REVOLUTION.

På mårron sa pappa till mamma att dom skulle gå på teatern på kvällen och se fru Nansen sa pappa och då tänkte jag nu kann man ha någe liffatt när förelldrarna ä borta så när dom hade gått tog jag och telefonerade till Ville Holmberg och Gusten Johanson hans pappa har speseri och delikatess affär där vi handlar fast pappa säger att annanasen kunde vara friskare och kastanjerna mindre rutna så man inte blev arg. Ville Holmberg sa att han skulle koma upp till mig på kvällen och Gusten sa att han skulle titta in i bon och se om de fans någe och så.

Och när vi hade ätit midda sa pappa till mamma de ä bäst barna går och lägger sej tidigt så de inte blir någe bråk och mamma sa ni ska få var sitt epple om ni e snälla för vi ska gå på teatern och se Betti Nansen. Och så kledde jag av mej och gick och la mej och Karl-Olof

som e min lille bror låg förut och så låssades jag sova när mamma och pappa gick på teatern för att se fru Nansen och pappa sa i tamburn nu har du väl glömt någe te mamma och så kom hon igen om en kvart och hemta kikarn och så gick hon in till oss och sa go natt nu barn sov nu gott och så gick jag upp och kledde på mej igen och tände elektriska juset och gick ut och stack eldgaffeln i kamin tills han blev alldeles eldröd och så satte jag den under nesan på Karl-Olof och sa om du talar om ett ord vad som kommer att förhandlas här i afton så skalperar jag dej levande så mycke du vet de (förhandlas ä ett bra ord pappa sa alltid de om Tyskland i somras) och Karl-Olof skrek att han inte skulle säga någe och så gick jag ut i köke men Titti va inte där för köksdörren va öppen och vindsnyckeln var borta så jag begrep att hon va på vinden så då smög jag mej opp dit och där stog hon inne på vindskontoret och höll på i en koffert och tittade på gamla kläder som hon tenkte laga och hon såg inte mej utan jag stängde sagta dörren och satte låset för och låste igen och sen kunde hon gerna stå där och titta på gamla kläder som hon tenkte laga och de va

ingen som hörde om hon skrek aldrig så mycke och så gick jag ner i pappas rum och satte mej att läsa en livad bok som heter bland pingviner och Sälar.

*

Klåckan 8 ringde de på dörrn de va Gusten som kãm och han hade me sej en stor påse valnötter och fickorna fulla me äpplen och fikon och så kom Ville och jag tog in dom i salen och tende juset och sa va tysta för jag vill tala om någe.

Och så talte ja om för dom om revolsjon i Rysslann och så sa ja att vi snart skulle ha en revolsjon här hemma för de hade pappa sakt till en farbror som va hemma och som skriver riktiga tjocka böcker, med tillägnan på till mamma. Och så sa ja till Ville och Gusten att ingen revolsjon kunde bli av om inte någon började och gjorde något och så sa ja att vi skulle börja å göra revolsjon i huset där vi bodde och sen skulle hela Östermalm gå med och sen skulle stan giva sig och kungen komma och be att få ge landet en Författning.

... Ville å Gusten sa att de va väldigt stiligt

alltihop aldeles som de stått i tidningarna om Ryssland och Finland och så sa jag att om ja blev arresterad så skulle dom hjälpa mej att fly från långholmen som Hohental jorde och så skulle jag inte resa min väg för de tänkte nog Stendal att ja skulle jöra men då skulle ingen få tag i mej om ja va kvar i stan och så sa jag att vi skulle sätta huse där vi bo under ett Vålfärdsutskott som skulle vara vi så alla fick fråga oss om de va någe dom ville veta och så sa jag att vi först skulle försäkra oss om portvaktens Person så att hon inte kunde släppa in någon obehörig från Den Kungliga Livvakten om dom kom och ville jenom en överrumpling intaga det väl befästa blockhuset (det här har jag tagit ur Marryatts bok om Masterman Reddy). Den ä väldigt stili. Jag fick den till jul förra året jag undrar vad ja får i år!?!?!?

Och så tog vi ett långt rep som låg ute i köket och som Titti har att hänga kläder på och så gick vi ner för att binda Portvakten om hon skulle göra motstånd och när vi kom i trappan sa Ville det är inte bra att det elektriska juset brinner så vi tog och skar av trådarna i alla trapporna så det slocknade överallt och Gusten

sa att nu måste vi ha en blindlykta för de har dom i alla romaner så att ingen såg oss men att vi såg alla. Och då gick jag ut i velocipedstallet och tog en asetelinlykta från pappas syckel och så satte vi ett jus i den för de fanns inge karbin och så gick vi ut till portvakten. (Nytt stycke).

Vi öppnade dörren sakta och såg den Gamla Frun stå på en stol och titta på den elektriska Metarn för juse hade slockna och då sprang vi fram och slog snöret om henne så hon ramla i soffan och så band vi henne fast hon jorde ett förfärligt Motstånd och så sa Ville att vi skulle lägga en nesduk i mun på henne men de hann vi inte för de ringde på klåckan för de va någon som ville hon skulle öppna porten.

Och då sprang jag ut och ropade innanför Porten:

— Vem där? Giv lösen! Och då sa han som stod utanför:

— De ä grosshandlar Jonsson som bor en trappa opp va ä de här för någe kan inte Portvackten öppna?

— Ä ni en av de våra sa ja annars får ni inte kamma in. Är ni me om revolsjon?

Men han sa inge och då gick ja in och Ville sa nu ä hon tyst fast hon har bett att få tala med Pastor Isaksson i Betelkapellet. Här ges ingen pardon sade jag nu gäller de att sätta upp en

Proklamation.

och så skrev jag på en lapp:

Detta hus befinner sig i de strejkandes våld.
Giv eder!

Välfärdsutskottet.

Och så satte jag opp proklamationen utanför på huse och så skrek Ville nu ska vi erövra hos justisirådet en trappa opp och så sprang vi opp och ringde på och jungfrun kãm och öppna och jag trängde mej in och sa: ett ord och ni är Dödens och då svimma hon och föll pladask och Gusten sa legg kvinnan åt sidan som de stog i en fransk roman och så gick vi in och justisirådet satt å la passians på stora salsborde och ja sa tyst! ts! vi måste vara försiktiga och så klippte ja av den elektriska trån så de blev alldeles mörkt och justisirådet skrek nu ble de kortslutning igen och då kröp ja och

Ville fram till borde där han satt och så band vi fast honom vid stolen så han inte kunde röra sej fast han skrek Matilda som ä hans fru och då kom hon ut ur sengkammaren och sa va här ä mörkt var ä du Georg och då sa ja: ett ord och ni är Dödens och så hörde jag hur hon föll på ett blomsterbord så alla krukorna ramla i golve.

Och så ropa ja nu måste vi ha ett sammanträde för att besluta vad som ska jöras och då kom vi ut i farstun och då kom polisen.

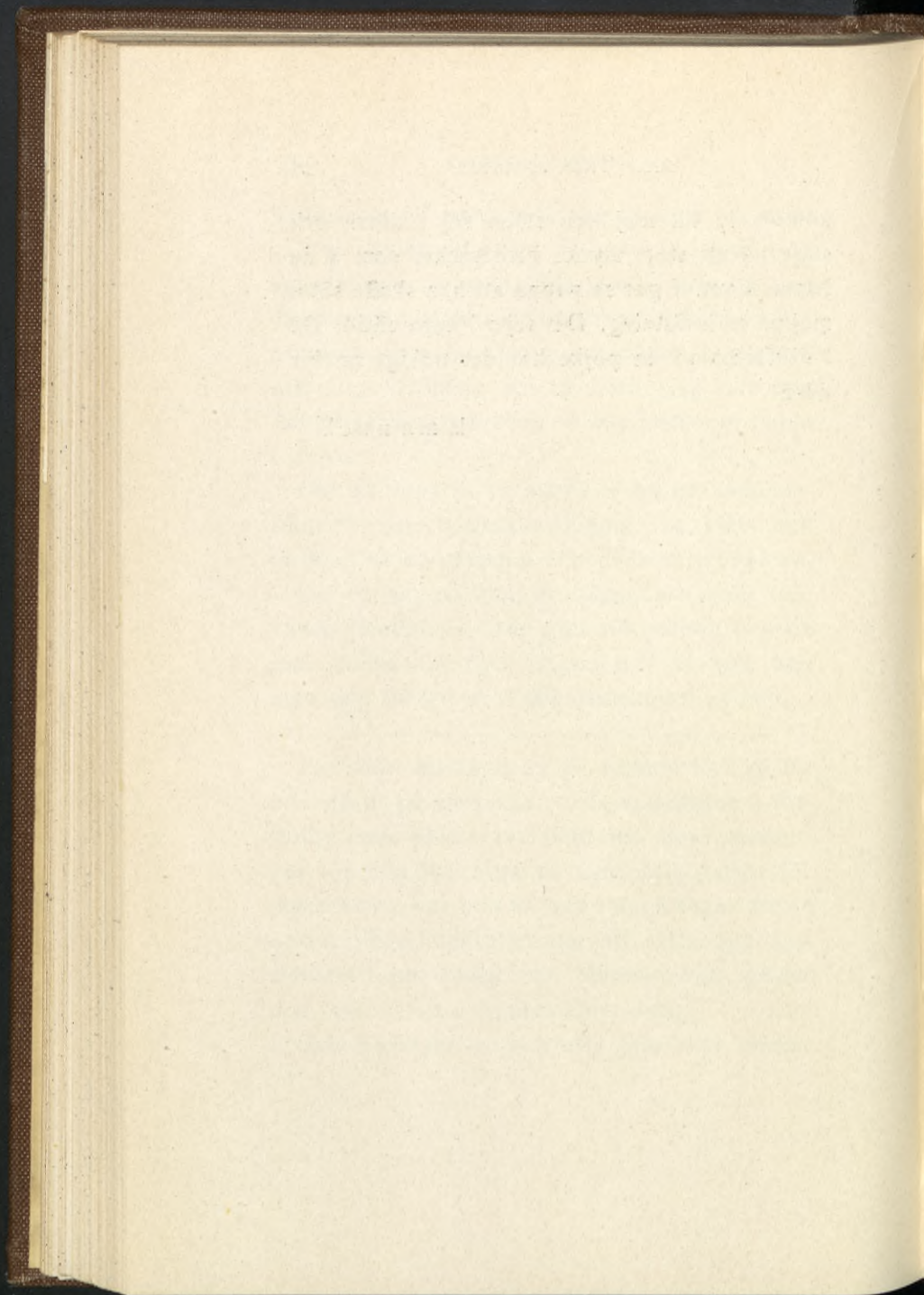
De va så att han grosshandlarn som inte kunde komma in hade gått till polisen och då gick polisen me och öppna och så gick han med opp för att se Valfärdsutskottet sa han.

Jag sitter instängd nu på rumme för jag får inte gå ut på en vecka. Alla människor ä förfärligt onda på mej och Titti nöp mej i armen i går för hon fick sitta på vind hela natten för ingen visste var hon va och Pappa seger att de kostar flera hundra kronor att setta opp nytt elektriskt jus i huse och Mamma bara gråter och sejer att ja ä hennes stora Sorg.

Och Karl-Olof som ä min lilla bror brukar

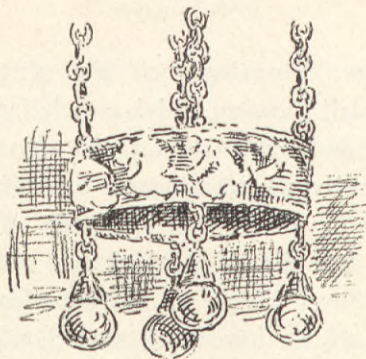
komma in till mej och ställa sej i dörrn och suga på ett stort stycke bröstsocker som ä de bästa ja vet. I går sa pappa att han skulle sätta mej på en inrättning. Det sejer Pappa alltid. De ä förfärligt va en pojke har det tråkigt nu för tiden!

E m a n u e l.

ANDRAS BARN

THOMAS BARR

HERR STEN.

Min dotter har en lekkamrat som också är hennes fästman. Hon erkänner det icke själv, men då hon går med honom på gatan, i vår-solen framför huset, ropa alla barnen i bostads-huset:

Fästmö och man
kysste varann
högt upp i skorsten
med viskan i hand!

Jag ligger i fönstret och hör sången, som är avsedd att vara en nidvisa, och jag tänker: vad tiden ändå står stilla trots allt som händer — precis så sjöng man om mina öron, då jag kom hand i hand med min allra första väninna. Och det är så många år sedan.

Bostadshuset kallas så därför att varje våning äges av sin hyresgäst, som därför betalar en rätt liten summa om året. Hyresgästerna bilda en förening om huset. De äro allesammans hyggligt folk och deras barn äro icke sämre — men heller icke bättre än andra. De barn som sjöngo smådevisor över min första kärlek bodde icke i Bostadshus — de voro lika grymma ändå. Hyresbeloppet är tydligen icke det avgörande för karaktären.

Min dotters lekkamrat heter alltså Sten och är 6 år på det sjunde. Detta på det sjunde är mycket viktigt annars kunde man ju tro att han bara vore 6 år.

Sten är en vacker pojke, men han är icke så bildad som min dotter, ty hon har redan börjat skolan. Sten bor i huset och hans förmiddagar äro dystra. Han har då ingen att leka med. Han tittar ut genom fönstret på det gråa gär-

det där snön håller på att smälta. Där finns inga barn den här tiden. Han är trött på sina leksaker och det är ännu tre långa timmar tills Anna-Clara kommer från skolan.

Men han går ändå upp till oss. Då jag öppnar dörren, står han i förstugan och frågar:

— Ä Anna-Clara hemma?

— Nej, säger jag, hon är i skolan.

— Jaså, säger Sten, och så stå vi där.

— Stig in ändå, säger jag, och se hur vi ha det!

Så har det gått till många gånger. Jag börjar bli litet högfärdig, ty jag tror, att det är mig han söker fast han säger, att det är Anna-Clara.

Han sätter sig i den gamla björksoffan och ser mycket allvarlig och tänkande ut. Det är som han letade efter ett samtalsämne. Inte kunna vi tala om vädret, det är för banalt, jag ser att han längtar hem, men så kommer det som gav uppslag till denna berättelse. Detta med lampan.

Det är en lampa av koppar, gjord av en ung konstnär, en stor vid ring, som är fäst vid tre grova kedjor, som löpa rätt ned från taket. På

ringen, som uppbär de elektriska lamporna, har konstnären hamrat en lustig serie bilder. Det är ett förhistoriskt djur, den s. k. Urhunden som sluppit lös och som framför sig, runt ringen, jagar en hel del människor, som en gång tillhört dagens krönika. Man känner väl igen deras ansikten och figurer. Där är den radikale politikern, musikern med den kala hjässan, hovpredikanten, teaterdirektören och den en gång mäktige polischefen. Runt ringen löpa de, förföljda av det hemska vidundret med det öppna gapet.

Sten tittar rätt på lampan som om han aldrig sett den förut och så säger han:

— Får djuret inte tag i dom?

— Nej, säger jag, de springa undan.

— Ja, men när de stanna!

— De stanna inte, de bara springa.

— Ja, men bli de aldrig trötta?

Jag blir intresserad. Något försiggår.

— Vad menar du, säger jag.

Han blir ivrig och så svarar han:

— Han måste ju få tag i dom och äta opp dom, för inte orkar dom springa i evighet!

Nu börjar jag förstå honom. Nu gäller det att gå försiktigt fram så att vi inte falla.

— Tycker du att dom springer? säger jag.

— Ja visst springer dom.

Jag letar fort fram en låda med fotografier över allt möjligt som jag själv tagit. Där är också en fotografi av några hästar på en kapp-löpning. Jag visar honom den och säger:

— Ser du att hästarna springa?

— Inte! svarar han.

Då är jag på det klara med saken. Jag skulle kunna säga till honom:

— Olyckliga barn. Du har utan att veta det upptäckt konsten. Denna bild på lampan rör sig, lever, därför att en konstnärs levande hand och hjärna gjort den, men hästarna på fotografien stå stilla, ty kameran är död. Konstnären har återgett en hel rörelse, då kameran blott kan ge ett moment av en rörelse.

Men detta är för lärt. Det går inte. Jag ringer upp konstnären som gjort lampan och så säger jag:

— Käre vän, du måste hjälpa mig med en sak. Här är en ung man som fått se din lampa och nu vill han nödvändigt veta vilka som tröttna först, de löpande människorna eller den vilda Urhunden.

Konstnären tror, att jag driver med honom, och så säger han:

— Hälsa och säg att de tröttna aldrig. De komma att springa i evigheters evighet så länge kopparn håller!

Jag skall just berätta detta för min gäst, då min dotter kommer inrusande direkt från skolan. Då hon fått av sig kappan och mössan och slängt böckerna på kistan i tamburen, tar jag fram henne till lampan och säger:

— Hur tror du att det går med de här gubbarna? Tror du Urhunden får tag i dem till slut? Sten tror, att han kommer att äta upp dem en vacker dag. Vad tror du?

Anna-Clara såg på oss bägge så nedlåtande som endast en kvinna kan se på två dumma karlar och så sade hon:

— Usch, vad ni ä dumma. Dom ä ju inte levande — de ä ju bara som dom föreställer!

Då drogo vi oss tillbaka mycket generade och jag tänkte:

Min dotter saknar all konstnärlig begåvning — gudivaretackochlov!

Men hur skall det gå för Sten?

OLYCKAN MED ANNA-LISA.

Fru Göransson hade bott hela sommaren på landet. I en liten stuga långt ute i skärgården. Och haft det alldeles förtjusande. Barnen blevo solbrända, fru Göransson själv såg ut som i sin allra bästa ungdom och herr Göransson hade magrat sex kilo av morgonrodnen efter gäddan, som dock tyvärr höll sig ännu magrare — så smal att man aldrig fick se den.

Göransson var grosshandlare. Han handlade med kolonialvaror och det är en rätt god affär.

Kaffe och te och sydfruktur ska ju folk alltid ha. Därmed lämna vi Göransson.

Anna-Lisa var fyra år och är dotter till Göranssons. Hon är den yngsta dottern. Hennes syster Elisabet, som inte alls har med den här upprörande historien (man skall strax få se!) att göra, är 2 år äldre. Hon är alltså 6 år. Tänk, vad tiden går!

Då kriget kom, flyttade Göranssons in från landet. Inte därför att Göransson bara betalt halva hyran (ehuru det kom väl till pass), utan därför att fru Göransson icke ville bli tillfångatagen av fienden. Göranssons flyttade in hals över huvud, kastade ned det nödvändigaste i några lårar huller om buller och gåvo sig i väg och kommo lyckligt och väl i land vid Nybroviken utan att fienden hade upptäckt fru Göransson.

Och nu bodde Göranssons i våningen. Och fru Göransson lade varje afton säkerhetskedjan på tamburdörren och fick ofta sin man att gå upp mitt i natten, tända ett ljus och slå under sängarna med en eldgaffel allt under det att fru Göransson grät (konvulsiviskt) och ropade:

— Vad skall det bli av mig, arma olyckliga

varelse! Jag kände alldeles tydligt att han rörde vid sängbotten! Om man ändå kunde få upp en polis!!

Om dagarna var fru Göransson lugn. Hon drack kaffe hos Bergs med Amelie och åt bara tre bakelser ty »tiderna ä verkligen förfärliga, tänk, dom har höjt saltet med fyra öre och vad får man inte ge för lingonen, det är så att man inte vet vart man ska ta vägen och tänk om fienden etc.».

Då fru Göransson druckit kaffet går hon och Amelie och Anna-Lisa ned i Kungsträdgården för att Anna-Lisa ska få leka i sandhögen. Och då sitter fru Göransson och Amelie på ett säte bredvid och tittar på allt folket som går förbi.

Och nu börjar det som skall hända.

Anna-Lisa blir trött på att gräva i sanden och hon tycker att det är mycket otrevligt att en liten gosse som hon aldrig har sett förut och som hon inte är presenterad för och som har fräknar på näsan, sitter och håller sand innanför hennes klänning, på halsen, så att det rivs. Anna-Lisa lägger ifrån sig hinken och spaden och sätter sig tyst och stilla på sätet bredvid tant Amelie, ty bredvid mamma sitter

en tjock herre, som är violett i ansiktet och som då och då säger: Poh! Poh!

Anna-Lisa sitter illa på soffan. Sofforna i Kungsträdgården äro gammalmodiga. Man sitter illa på dem. När gör stadsfullmäktige något åt den saken?

Anna-Lisa lade det ena benet under det andra för att sitta bättre. Det kan en dam mycket väl göra. Om hon är fyra år. En dam om 20 år kan inte göra det på grund av uppfostran, blyghet, fördomar och framför allt på grund av den moderna kjolen.

Det var vänstra benet Anna-Lisa lade på sätet och samma bens fot var det som helt plötsligt utan att Anna-Lisa hann hindra det åkte in mellan två bräder på sätet. Anna-Lisa försökte genast dra ut foten ur springan men det gick inte. Foten satt fast. Den stack ut på undersidan av sätet.

Fru Göransson sade:

— I morgon dag låser jag in varenda matbit! Människan äter mej ur huset! Adolf får säga vad han vill.

Amelie sade:

— Jag tror jag ska ta en människa som kommer och går, så slipper man maten!

Den äldre herrn med det violetta ansiktet sade: Poh! Poh!

Och i detsamma skrek Anna-Lisa till. Hennes skrik fyllde luften mellan Hans Majestät Konung Karl XIII och Wahrendorffsgatan. Den lille gossen med fräknarna på näsan reste sig sakta upp från sandhögen. Man såg på honom att han tänkte: det är mitt fel. Så vände han ryggen åt alltsammans och gick, utan att vända sig om, raka vägen till sin fader och moder som bo i Vasastan och som äro mycket hederliga och allmänt omtyckta personer. Modern har matvaruhandel. Hennes kroppkakor äro de bästa i kvarteret.

Anna-Lisa fortfor att skrika. Hennes moder och tant Amelie rusade upp från sina platser och den äldre herrn sade:

— Barnet skriker!

Amelie svarade spetsigt (hon kan vara spetsig):

— Det förefaller så!

Fru Göransson ropade:

— Herregudihimmelenstron, barnet har ju

fastnat med sin lilla fot mellan spjälorna! Ta ut foten, Anna-Lisa! Hjälp henne, Amelie!!

Foten satt kvar. Amelie drog i Anna-Lisa uppifrån och fru Göransson låg i sanden och försökte underifrån att få loss foten. Anna-Lisa skrek.

Den äldre herrn reste sig och sade:

— Foten har fastnat i sätet.

— Tala om något nytt! skrek Amelie.

— Herregudihimmelenstron, vad ska jag ta mej till — vi som ska vara hemma till middan! sa fru Göransson.

Anna-Lisa skrek.

Människor som gingo genom torget stannade och ställde upp sig i ring runt om platsen. Personer som gingo på Arsenalsgatan sågo att något var i görningen och kommo springande.

Den äldre herrn såg på Anna-Lisa och sade:

— Det finns tre sätt att ordna saken. Antingen får sätet sågas sönder eller får barnet sitta så länge att det magrar loss eller också måste foten amputeras.

— Odjur! skrek fru Göransson.

— Att såga sönder sätet, fortfor den äldre herrn, låter sig ej göra utan tillstånd av Drätsel-

nämnden och att få ett sådant tar ungefär 4 månader —

— Är det inte bäst att skicka efter ambulansen? sade ett fruntimmer som stod längst bort i kön och som trodde att det var fru Göransson som låg på marken, och som blivit sjuk.

— Det finns inga ambulansvagnar som är gjorda för säten med fastsittande barn, sade den äldre herrn. Jag förmodar att sätet måste följa med.

Folksamlingen var nu så stor att en polis som stod på Arsenalsgatan vände sig om för att slippa bli störd.

— Tira, grabbar, ropade en pojke, som var på väg hem från skolan, dom har tagit en spion! De ä han me ansiktet!

— Ä han tysk, sade en liten flicka som går i Åhliniska skolan och som hade utslaget hår som var lockat med tång.

Anna-Lisa skrek.

— Vem är det som har slagit det lilla barnet? sade en äldre fru som gått ut ett ärende åt sin man som låg hemma och hade vatten i knät. Man ska aldrig slå barn! Kom ihåg det! sade

hon till Amelie. Det går mycket lättare med mildhet.

Amelie svarade icke. Hon var sysselsatt med att sträcka upp ett stadsbud som hela tiden yrkade på att man skulle vända upp och ned på sätet och skaka på det så att flickan kom loss!

Nu kom polisen. Det blev tyst i folksamlingen. Han banade sig väg fram till sätet och sade till fru Göransson som fortfarande låg på marken:

— Vad gör ni med barnet? Stig opp!

Fru Göransson steg upp. Polisen kastade en blick på Anna-Lisa och så sade han:

— Hon har fastnat med foten. •

— Det är just vad jag sa för en halvtimme sen, sade den äldre herrn, men det var ingen som trodde mej.

I detsamma kom två kompanier av Göta garde tågande fram genom Arsenalsgatan. De hade varit på marsch och hade musik med sig. Trummorna smattrade och tonerna av musiken flöto ut över lindarna i Kungsträdgården. Folksamlingen kring Anna-Lisa upplöste sig själv. Alla sprungo för att se på militären. Endast

polisen stannade kvar hos fru Göransson, Amelie och Anna-Lisa.

— Om damerna lova att inte tala om det för någon människa, så ska ja ta loss flickan, sade konstapeln.

— Naturligtvis! svarade Amelie och fru Göransson.

Konstapeln tog upp ur fickan en stor fällkniv.

— Människa, vad tänker ni göra?! skrek fru Göransson som var moder till ett barn som satt fast i ett säte.

Konstapeln svarade icke. Han började i stället skära i sätet i motsatt ända där Anna-Lisa satt fast. Då han var färdig, sköt han Anna-Lisa bort till den utvidgning han gjort i springan och så lyfte han upp den fångna foten. Anna-Lisa var fri.

— Det var förfärligt snällt, sade fru Göransson, och så tillade hon av gammal vana: hur mycket är jag skyldig?

— För all del, mina damer, sade konstapeln och gjorde honnör, det var mig ett nöje att göra er den lilla tjänsten.

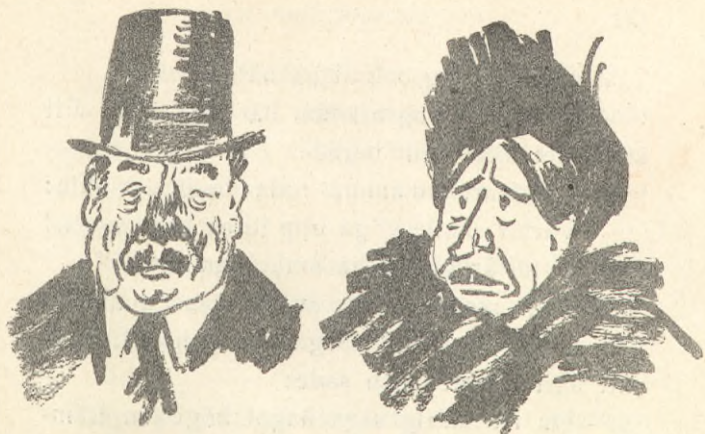
Amelie och fru Göransson gingo genom allén med Anna-Lisa emellan sig.

På Hamngatan sade Amelie:

— Det var en vådligt stilig karl, den där polisen. Han påminde något om din man.

— Min man! sade fru Göransson och stannade mitt på gatan, min man!! ser han ut som en poliskonstapel?!! Nej, vet du, Amelie!!

Sen var jag inte med längre.

DEN UPPRIKTIGE EDVARD.

Lille Edvard, som är fyra år på det femte sitter i spårvagnen med sin mamma. Det var en gul spårvagn, som gick till Lidingön, men det inverkar icke på historien.

Det var alldeles tyst i spårvagnen då Edvard sade:

— Mamma, den där tanten mitt emot har en tand som sitter lös — den rör sig när hon talar.

Vagnen smålog och alla tänkte:

— Tänk, han såg att hon har löständer! Ett sånt litet intelligent barn!

Men Edwards mamma rodnade och tänkte:

— Varför skulle vi gå upp i den här vagnen! Det är förfärligt att ha små barn med sig.

Edwards mamma steg av vid nästa hållplats och då hon kom ned på gatan tog hon Edvard rätt hårt i armen och sade:

— Du får aldrig säga något högt om främmande personer, som du inte känner. Det var mycket fult att säga så där om tantens tänder.

Edvard svarade: — Mamma har aldrig sagt mig förut att jag inte skulle få säga så. Vad är det jag inte får säga?

— Du får inte tala om hur människor ser ut och huru de tala och huru de bära sig åt. Det är mycket oartigt att göra så. Om det är något du vill säga skall du först fråga mamma.

Edvard och Edwards mamma togo nästa gula spårvagn och Edvard var tyst en lång stund men så fick han syn på en äldre herre som satt rätt långt fram i vagnen.

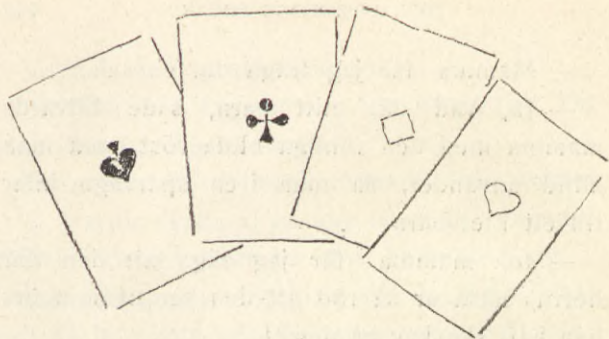
Edvard såg på honom länge och så sade han:

— Mamma, får jag fråga om en sak?

— Ja, vad då, mitt barn, sade Edvards mamma med den vänliga blida röst, som man alltid använder, då man i en spårvagn talar till ett litet barn.

— Jo, mamma, får jag säga att den där herrns näsa är så röd att den ser ut som om han haft skoskav på den?!

Edvards mamma åker icke vidare i spårvagn med Edvard. Hon tar en bil. Det blir dyrare, men också lugnare. Edvard tycker också mera om att fara i bil.

POKER.

- Ska vi ta de här bordet?
- Har du inget annat — jag vill ha ett med falluckor och extra lekar inunder skivan.
- Hur många ä vi?
- 37.
- Jaså 5. Ska vi ta ut kort?
- Ja, till och med åttorna. Det blir bekvämast.
- Låt oss tala allvarligt.
- Varför de?
- Då bryr jag mig inte om det hela.
- Alltså bli vi bara fyra. Skönt.

— Bråka nu inte. Sitt ned. Vi ta ut till och med fyrorna.

— Förlåt jag frågar, var det inte poker herrarna tänkte spela? Alla korten med och ingen joker!

— Ingen joker!! Var ä min överrock? Jag går in i en annan klubb!

— Sitt ned. Vi ta alla korten med och joker.

— Det är inte poker, men det gör detsamma. Jag uppoffrar mej! Hur hög ä maxen? Ä de dom här korten ni tänker använda? Finns de någon mangel i huset? Och kemisk tvättinrättning? Spår dina barn? Lägger jungfrun patience?

— Det här blir ingen ordning. Hit med korten! Jag ger!

— Varför det?

— Maxen 1,25 och dubbelmax 2,50.

— Det var enkelt och smakfullt. Är du bortbjuden på kaffe? I vilka familjer går du? Bor du i Vasastan? Maxen 5 kronor och ingen dubbelmax.

— Kan du låna mej 100 kronor?

— Nej, kan du? Ge nu och prata inte smörja!

- Man brukar ge ett i taget.
— I bättre mans barns hus, ja. Här ge vi 3.
— Sats!!!
— Flåt, flåt!
— Straddla!!!
— Nä.
— De här va trevligt! Hur ser jokern ut i den här boskapen?
— Går du med? Sitt inte och söla! Tekniken! En krona kostar de!
— Kort!
— Nå blir det något av? Hur länge dröjer de?
— Fem friska.
— Det fattas en krona.
— Jag har satt.
— Det är ingen som betvivlar de.
— Du har väl glömt själv.
— Det är jag som har glömt. Varsgo!
— Nå, du är blind. Får du någe ur dej?
— Så gott va de ja.
— Har du tretal då?
— Innan vi gå vidare, hur mycket får man för royal straight?

— Nu frågar jag dig allvarligt på heder och samvete: har du något att föreslå?

— Nej!

— Då frågar jag dig ännu en gång utan heder och samvete: har du något att föreslå?

— Nej!

— Sakta. Ska vi öka?

— Nej!

— Tänk på ditt tillkommände liv: ska vi dela?

— Nåja, de va inte mycket.

— Du klagar — 25 öre.

— Ja sa inte vad som inte var mycket.

— Kan tro de! Du menade väl håret på din gamla mormor??

— Jag har fått sex kort.

— Angår oss inte.

— Vad skulle du köpa på dom här?

— Inga råd.

— Jag har lagt mej.

— Tag guldets!

— Vad hade du?

— Arton äss på given hand.

— Nej, men jag hade verkligen en straight till ässet.

— Då gör vi jack.

- Nå, träffade du henne i går?
— Jo, var lugn.
— Ä hon vid Vasan?
— Jojomän.
— Jäkla stilig flicka. Känner du systemen?
— Den lilla ljusa?
— Åja, inte så liten.
— Hör nu!! Vad är meningen? Ska vi sitta och ta opp tiden med era privata arvsangelägenheter?! Ha vi kommit hit för att spela kort eller ej?
— Jag såg henne på Fredsgatan i går.
— Va hon ensam?
— Jag har satt! De va då fan!! Räkna efter själv!!!
— Hon hade Elsa med sej.
— Vad öppnade du på?
— Ä inte flush bättre än full hand?
— Inte när alla kort ä me.
— De va lögn!
— Ta hit lexikonet! Ring upp Berggren!
Han vet det!

Så långt har man hunnit, då dörren sakta öppnas och en liten gosse med ljusa lockar blir synlig i dörröppningen. Han är klädd i en

lång vit skjorta, vars nedre kant täcker hans bara fötter.

Spelet stannar och allas ansikten vändas mot dörren. Gossen ser på alltsammans med sina frågande, undrande ögon och så säger han litet darrande i rösten:

— Jag ville — bara — säga godnatt — åt pappa — pappa glömde det.

Det blev alldeles tyst för några sekunder. Tankar försökte tänkas. Så kom en jungfru, tog in barnet och gav det smäll, varpå spelet fortsattes som förut.

PRAKTISK UPPFOSTRAN.

För en vecka sedan kom den av mina söner som är yngre bror till Emanuel och 7 år gammal och visade mig sin första skämttidning. Den var 4:sidig, ritad och skriven för hand samt handlade om mig, Emanuel, Redaktören Själv och Redaktörens moder. Alltsammans var sig likt som då jag själv första gången gjorde det. Inte kvickare men heller inte dum-

mare. Jag kallade på Redaktörens moder och så sade jag:

— Detta är straffet och följden av en icke nog allvarlig uppfostran. Huru skall detta sluta? De bli kanske författare, tecknare, ja, måhända de rent av gå in vid teatern! Vi ha icke varit nog förutseende, men om det nu kan vara till någon nytta, vill jag berätta huru en viss fondmäklare i denna stad uppfostrar sina barn. Hans system går helt naturligt ut på att få barnen att förstå nyttan och värdet av det materiella här i livet. Det gäller att få dem till praktiska, starka och sluga penningmänniskor.

Så här går det till:

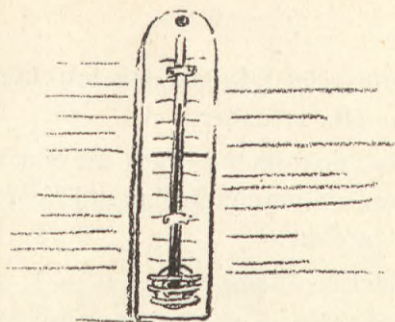
När barnen äro mellan 3 och 6 år gamla, ställer han upp dem på ett led, håller en femöring i handen och ropar:

— Guld! Guld!

Och så springer han till ett annat rum. Barnen efter för att fånga femöringen. Alla ropa: Guld! Guld! Jakten går genom hela våningen över stolar, bord och soffor, slutligen tröttnar den jagade, ger efter, och femöringen erövrar av den starkaste. Dagen därpå är

slanten 10 öre och jakten och arbetet blir ännu hårdare men med samma resultat som dagen förut. Så småningom stiger summan till 25 öre, 50 öre, 1 krona, och då barnen ha nått 10 år är man uppe i en femma. Vid konfirmationsåldern är femman utbytt mot det stora åtråvärda: En grängesbergsaktie! Den som lyckas erövra den har samtidigt avlagt sin första bankir- och fondmäklareexamen och kan med fullt skäl väntas bli en god och trogen medlem i ett aktat samhälle.

Såväl konsten som litteraturen skulle säkerligen vinna på att denna uppfostringsmetod vunne en allmännare spridning. Jag rekommenderar den till det bästa.

SARA.

Eva blev mycket glad då jag kom på visit.

— Så roligt, sade hon och kom emot mig i dörren. Edvard har rest till stan, han har så mycket att göra.

— Det är så vackert väder, sade jag. Litet kallt, men klar luft, man går så lätt.

— Jag har suttit och undrat om jag törs ta ut Sara. Tror du det är farligt?

— Jag känner så litet till småbarn och jag

kommer inte själv ihåg om jag brukade gå ut när jag var åtta månader.

— Ser du, doktorn har sagt, att hon mycket väl kan vara ute om det är ända till fem grader kallt, men inte mer.

— Och det är i dag?

— Jag har tittat på termometern. Det är fyra grader, men Edvard säger att fönstertermometrar visa alltid fel. Husets värme inverkar på kvicksilvret. Alltså skulle det vara kallare än det är.

— Det är mycket möjligt. Om du nu mäter upp husets värme och drar den ifrån kylan ute, du förstår, så får du veta hur kallt det är...

— Hur menar du? Hur skall jag kunna mäta upp husets värme?

— Det vet jag inte. Jag förstår inte alls sådana saker, men jag tror att om du hänger upp en termometer i ett träd i trädgården och låter den hänga en stund, så kan du sedan se efter om du törs ta ut Sara.

Eva stannade på tröskeln till det stora vardagsrummet. Hon stod alldeles stel och rak som en staty och hennes pupiller vidgade sig

och blevo stora som de bli på den som spänt lyssnar.

— Hörde du något? viskade hon till mig.

— Nej, andades jag dovt tillbaka. Icke ett ljud!

— O Gud, jag tyckte hon skrek. Hon brukar vakna vid den här tiden, hon skall ha mat.

— Jaså, sade jag, och så gingo vi in och satte oss i den vackra gamla björksoffan.

Eva tog sitt handarbete, det gamla kära handarbetet, som från början var avsett att bli en liten duk till en liten bricka. Det är åtta år sedan dess. Evas handarbete skulle nu passa som ridå till en medelstor teater. Jag såg på hennes händer, då hon sydde, och jag tänkte: tiden står still, de äro lika vackra som för tio år sedan.

Så sade hon:

— Edvard berättade, att du tänkte köpa det där huset är det sant?

— Ja, sade jag, jag har tänkt över affären, och jag kommer nog att göra den. Ser du —

Eva lade ned arbetet och sade:

— I går hörde vi alldeles tydligt att

hon sa mam-ma, mam-ma! Tycker du inte det är underbart?

— Jovisst, sade hon det alldeles tydligt?

— Så tydligt som jag säger det nu.

Det blev tyst och så sade Eva:

— Du sa något om huset. Hur mycket kostar det?

— Tre hundra tusen, men det är mycket in-tecknat.

— Hör du, vad menas med in-tecknat? Edvard talar också om in-teckningar.

— Jo ser du, om du äger ett hus och du behöver —

Eva lät arbetet falla i golvet, reste sig sakta ur stolen, smög sig på tå tvärs över rummet, stannade vid en dörr, lyssnade och kom leende tillbaka.

— Jag trodde att hon vaknat. I går, när jag kom in, låg hon alldeles vaken och bara såg på mig. Är det många våningar i huset?

— Ja, rätt många. Och så är det butiker.

— Då kan du få in stora hyror. Tänker du höja dem?

— Inte ännu, det är så dåliga tider, men när krisen —

— Tänk, vi måste ställa stolar runt omkring henne. Edvard talade om att han haft en kusin, som ramlade ur vagnen, när hon var sex månader och hon blev låghalt för hela livet, vad kostar en sexrumsvåning?

— Det är olika, 2,400 och 2,600. Med alla bekvämligheter.

— Varmt och kallt vatten i toaletten?

— Javisst.

— Du kan inte tro, vad man har nytta av det. När vi bada Sara, så går det så lätt, men tänk, i går tog Jenny det två grader kallare och hon skrek inte alls, men när jag fick se det, hällde jag på, så det blev två grader varmare än annars och så har du väl hiss i hela huset?

— Javisst, även i köksuppgången.

Det ringde i telefonen. Eva sprang ut i tamburen och svarade:

— Hallå, nej kan du tänka dej, inte ännu, hon har sovit i tre timmar. Varför vill du inte köpa den? Faster Amelie säger att det inte alls är farligt, om man tvättar dem ordentligt och kokar dem i ett par timmar. Å, det är väl andra

som har nappar. Sa doktor Jonsson det, frågade han hur mycket hon vägde? Nej, vad säger du, kan hon inte gå ännu? Och i Italien som dom lindar barnen på en bräda för att de ska växa raka. Nej, det är fyra grader. Jenny har gått till speceriaffärn för att köpa tvål, vill du hämta de där bindlarna när du —

Här tog jag upp ett visitkort ur min plånbok och skrev:

Förlåt, men jag blev hastigt upptagen. Kommer igen en annan gång!

Jag lade kortet på handarbetet och gick ut i tamburen. Eva fortsatte att tala i telefon. Jag tog på mig hatt och rock. Eva såg och hörde intet. Hon talade i telefon.

Jag lämnade huset och gick till stationen, för hem.

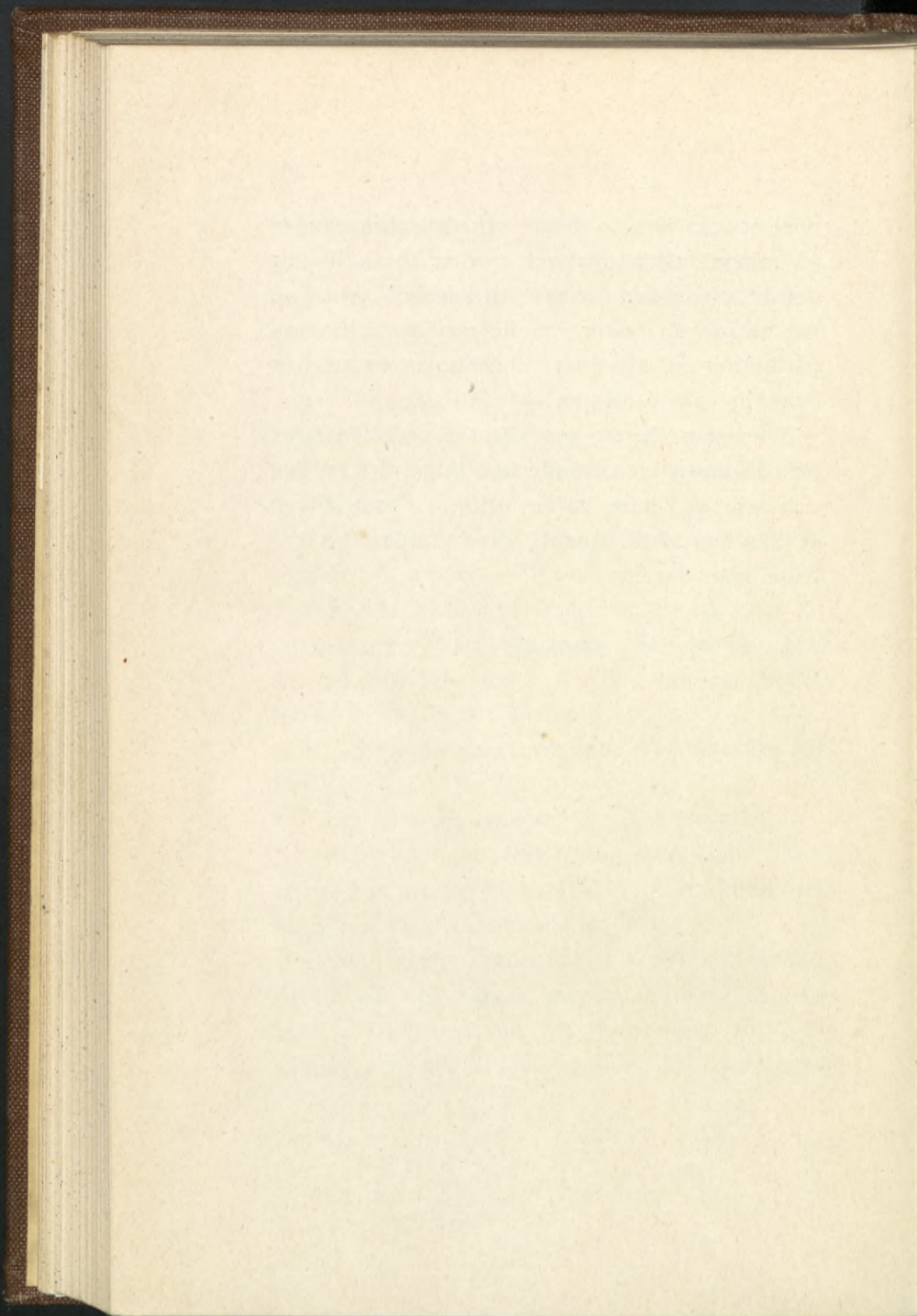
I dag på morgonen mötte jag Evas man.

— Så roligt att träffa dig, sade han. Eva talade om att du köpt det där huset. Hon ville så gärna veta något om det.

— Säg henne, sade jag, att om hon lindar henne väl och lägger varmt på henne så kan hon ta ut henne om hon inte sover när hon vaknat och det är fyra grader kallt om man

bortser från husets värme och dessutom lägger på minnet att badvattnet inte är för kallt när det är två grader varmare än i Italien, där dom har napp från faster Amelie och lindar barnen på bräder så att dom inte ramlar ur vagnen och blir raka i ryggen —

Evas man såg sig om efter en poliskonstapel och då ingen kom, vände han mig tvärt ryggen och sprang hela gatan utför. Förmodligen sprang han ut till landet. Han trodde att något hade hänt Sara.

INNEHÅLL.

ANNA-CLARA.

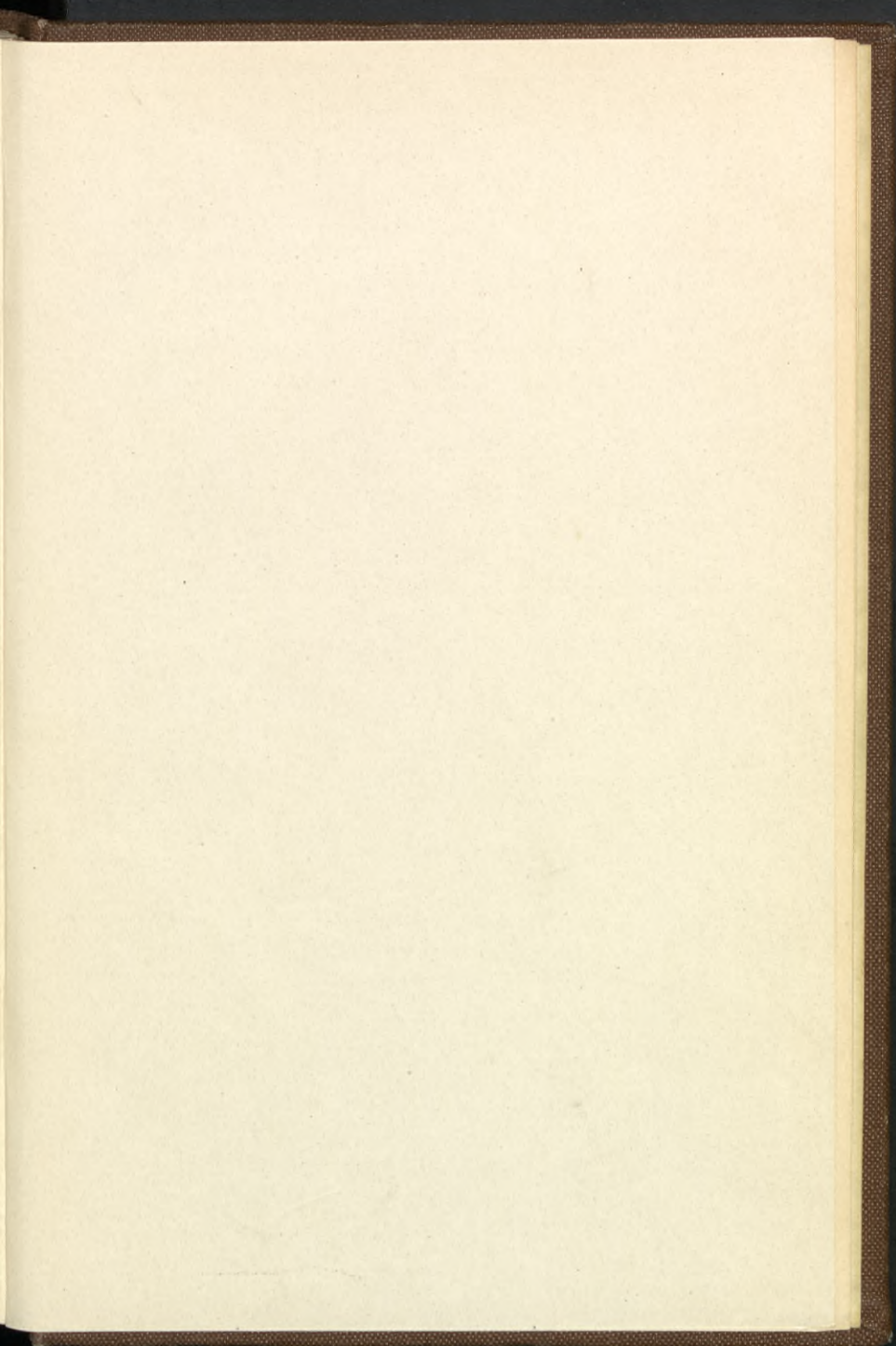
Om Anna-Claras födelse	7
Religion.....	12
Kajsa	15
Anna-Clara berättar om ett filmdrama som hon sett	19
Havet.....	22
Delfinen	25
Chokladkakan	32
En fråga	39
Min dotters förlovningar	42
Clara	48
Min moders hus	54

HENNES BRÖDER.

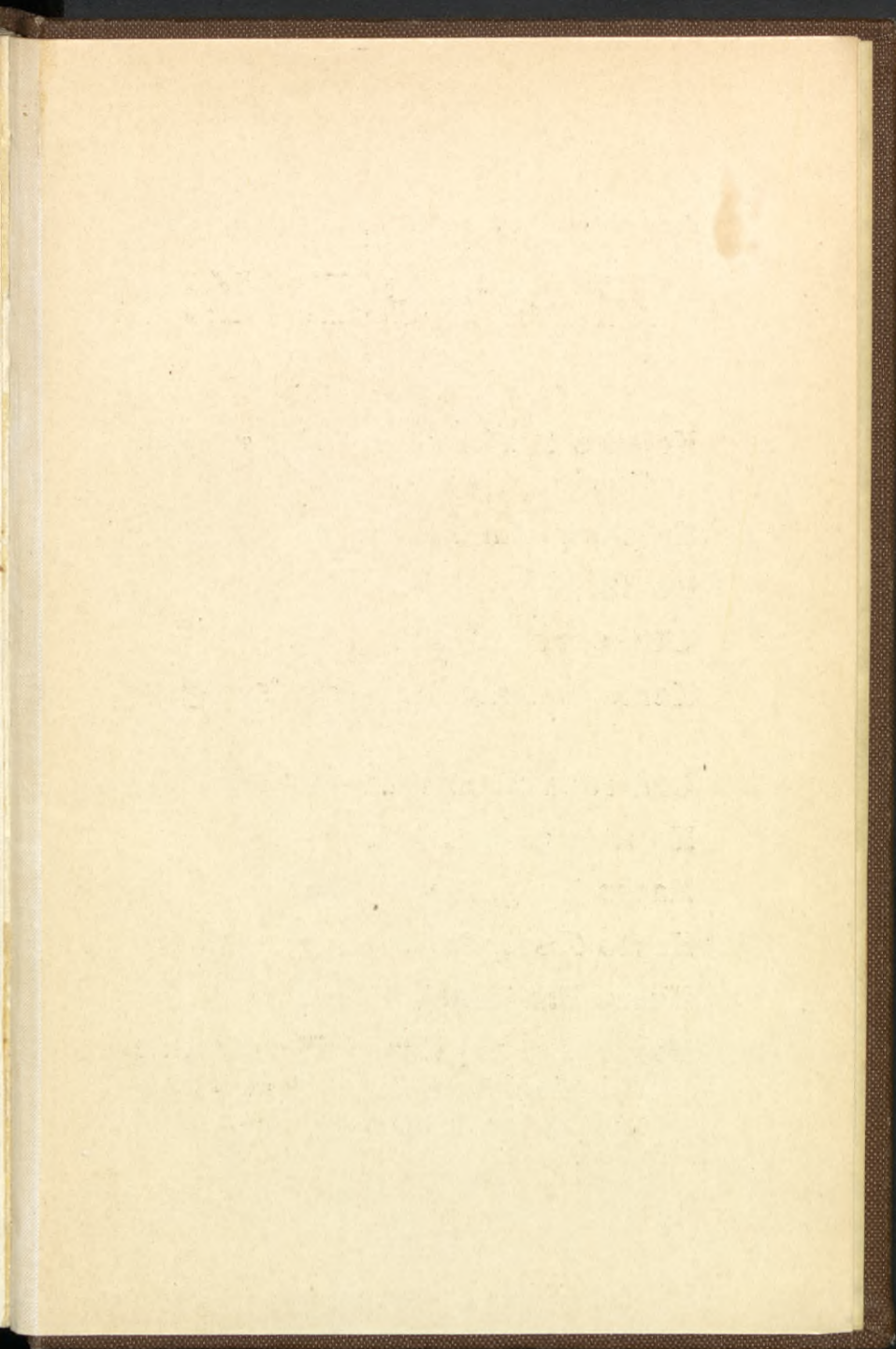
Emanuel	59
S. S. U. H.	64
Kvinnan	67
Emanuel ger en lektion i historia	73
Mitt äktenskaps väl	79
Prolog till skolungdomens tävlingar	82
Brev från Emanuel	86

ANDRAS BARN.

Herr Sten	125
Olyckan med Anna-Lisa	131
Den uppriktige Edvard	141
Poker	144
Praktisk uppfostran	150
Sara	153

11

Förut ha utkommit av

HASSE Z:

— *Albert Bonniers förlag* —

Kejsare Hedin och andra lika sannolika
historier. 2:a uppl. 2 kr.

En skön samling. 1: 50.

De 18. 1: 50.

Bättre mans barn. 1: 75.

Konfektmakar Hansens isskåp.
1 kr.

Den röda plånboken. 1 kr.

Korn åt små fåglar. 1 kr.

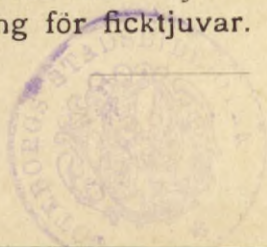
Hasse Z:s Julbok. 1912. 1: 75.

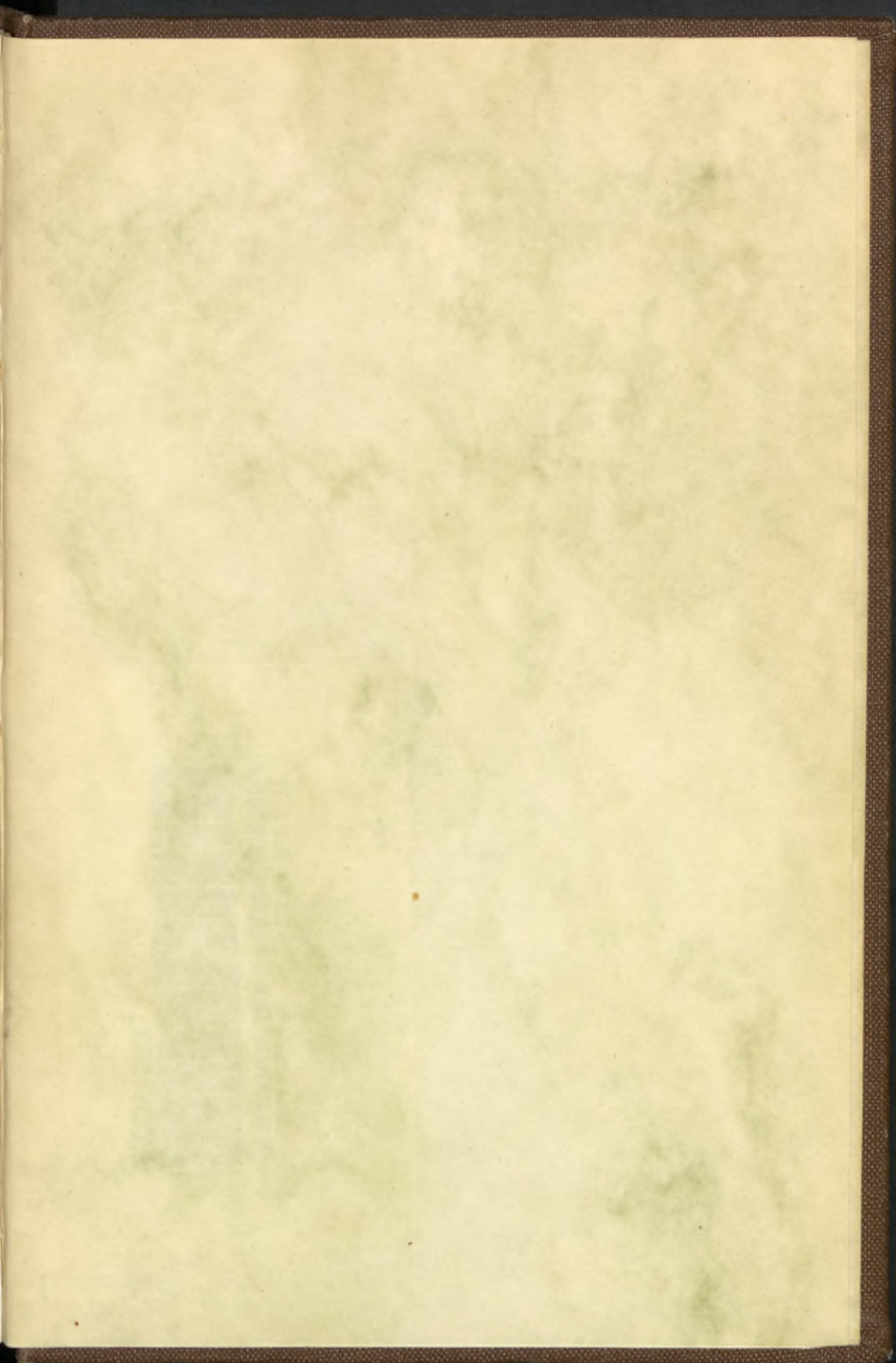
Hasse Z:s Julbok. 1913. 1: 75.

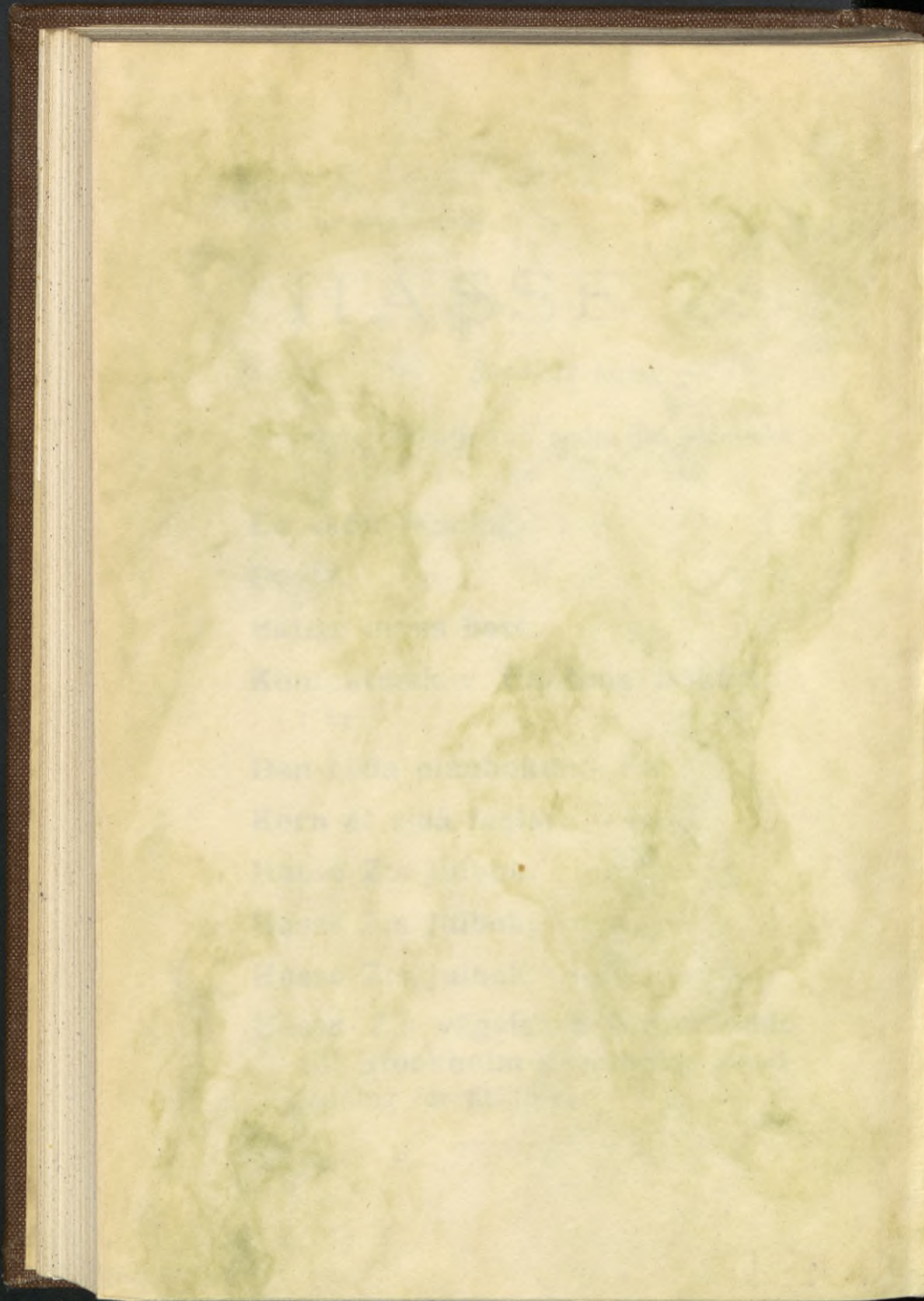
Hasse Z:s Julbok. 1916. 2: 25.

**Hasse Z:s vägvisare för resande
till Stockholm** jämte bihang Hand-
ledning för ficktjuvar. 1 kr.

H1
ant. k.

6000212837

Göteborgs universitetsbibliotek

NILS LINDE
BOKBINDARE
GÖTEBORG

